

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

09 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte: Timofti Vladimir,

Judecătorii: Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Boico Victor și Burduh Victor,

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului Bivol Oleg și de către inculpatul Bivol Oleg, de către avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Plopan Gheorghe, de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului Sopescu Simion, de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Roșcovan Serghei și de către inculpatul Tarlapan Maxim, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 martie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui

Bivol Oleg xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Roșcovan Serghei xxxxx, născut la xxxxx, originar xxxxx și domiciliat xxxxx

Sopescu Simion xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Tarlapan Maxim xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

și

Plopan Gheorghe xxxxx, decedat la xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 22.05.2013 – 11.03.2016;

Instanța de apel: 15.04.2016 – 20.12.2017;

Instanța de recurs: 04.05.2018 – 09.10.2018.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 martie 2016 au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- **Plopan Gheorghe** în baza art. art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), i), p) Cod penal, la 15 (cincisprezece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- **Bivol Oleg** în baza art. art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), i), p) Cod penal, la 13 (treisprezece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- **Roșcovan Serghei** în baza art. art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), i), p) Cod penal, cu aplicarea art. 34 alin. (2) lit. b) Cod penal, la 14 (paisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis;

- **Sopescu Simion** în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, la 1 (unu) an închisoare; în baza art. 190 alin. (2) lit. b), c) Cod penal, la 2 (doi) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea bunurilor materiale pe termen de 3 (trei) ani și în baza art. 42 alin. (2), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), i), p) Cod penal, la 13 (treisprezece) ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă 14 (paisprezece) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate ce ține de gestionarea bunurilor materiale pe termen de 3 (trei) ani.

- **Tarlapan Maxim** în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, cu aplicarea art. 34 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa aplicată a fost adăugată parțial, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași sentință au fost condamnați inclusiv și inculpații Baciú Vitalie și Cebotari Alexei, însă în privința acestora hotărârile judecătorești nu au fost contestate cu recurs ordinar.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat în fapt, că Plopan Gheorghe, Bivol Oleg, Roșcovan Serghei și Sopescu Simion au comis tentativă de omor intenționat, cu premeditare, din interes material, săvârșit de două sau mai multe persoane, la comandă, prin participație complexă în calitate de organizator, instigator și complice în următoarele circumstanțe.

La 03 aprilie 2012, prin decizia Curții de Apel Chișinău s-a dispus încasarea de la xxxxx, fiica lui Plopan Gheorghe în beneficiul lui Cemortan Valerian, datoria conform contractului de împrumut, încheiat între ultimul și xxxxx, soțul răposat al xxxxx, în sumă de 150000 dolari SUA, dobânda de întârziere în sumă de 113183 dolari SUA, convertiți în lei la data executării hotărârii, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat achitate în sumă de 10000 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5000 lei.

Contestată de către reclamata xxxxx la Curtea Supremă de Justiție, prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 octombrie 2012, s-a decis casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2012 și hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 05 ianuarie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de xxxxx împotriva lui Cemortan Valerian cu privire la constatarea nulității absolute a actului juridic și acțiunea reconvențională a lui Cemortan Valerian împotriva lui xxxxx cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, cheltuielilor de judecată și transmiterea în proprietate a capitalului social, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Urmare a pronunțării hotărârii Curții de Apel în defavoarea lui xxxxx, precum și la nenumăratele insistențe ale părții vătămate Cemortan Valerian de a-i fi restituită suma datorată, conform contractului de împrumut, Plopan Gheorghe, întru evitarea restituirii datoriei, a organizat omorul cet. Cemortan Valerian.

Astfel, începând cu luna iunie 2012, Plopan Gheorghe a întocmit un plan criminal de comitere a omorului lui Cemortan Valerian și a dirijat realizarea acestuia. În perioada următoare pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău, numitul, sub diferite pretexte organiza întâlniri cu partea vătămată Cemortan Valerian, în cadrul discuțiilor avute, solicitând eșalonarea termenului de achitare a datoriei, în principiu neavând intenția de a o restitui, ultimul termen de achitare fiind stabilit către 15 august 2012.

Întru realizarea intenției sale criminale de omor, Plopan Gheorghe, folosindu-se de mijloace tehnice și anume de telefonul mobil care aparținea ultimului, model „Nokia 6303 classic”, xxxxx, cartelă SIM SA „Orange” cu nr. xxxxx, a fotografiat automobilul model „Mercedes” GL 350 CDI cu n/î xxxxx, care aparține SRL „Ivaro”, cu sediul str. Calea Ieșilor, 33, mun. Chișinău, de care se folosea fondatorul și administratorul Cemortan Valerian, urmărind și fixând astfel orele de sosire și plecare de la domiciliu la serviciu, deplasările prin mun. Chișinău, locurile de întâlnire a părții vătămate cu alți oameni de afaceri.

Ulterior, intenționat în calitate de organizator, instigator și complice, întru realizarea scopului și intențiilor sale criminale, i-a familiarizat cu planul său de omor a lui Cemortan Valerian, pe nepotul său Bivol Oleg, informându-l despre imposibilitatea restituirii sumei datorate către acesta, contra unei recompense bănești în sumă de 1000 dolari SUA, l-a determinat pe ultimul la executarea omorului lui Cemortan Valerian, prezentându-i acestuia informația de ordin personal a eventualei victime și anume fotografia acestuia, adresa de domiciliu, adresa de la serviciu și fotografia autoturismului cu numerele de înmatriculare, motivându-l pe acesta să primească hotărârea și să o pună în executare.

În continuare, conștientizând executarea unei infracțiuni excepțional de grave și survenirea consecințelor pedepsei penale, întru executarea scopului și intenției criminale propuse de Plopan Gheorghe de executare a omorului lui Cemortan Valerian, a identificat persoana, care ar fi putut executa omorul

victimei, apelând la ajutorul consăteanului său, Roșcovan Serghei, anterior condamnat pentru omor intenționat, căruia i-a propus executarea omorului și i-a promis că din suma de 1000 dolari SUA ce le revine pentru realizarea acestui fapt se va împărți cu el, solicitând concomitent și aportul lui Plopan Gheorghe la angajarea în serviciu.

În vederea realizării omorului lui Cemortan Valerian, coordonării acțiunilor participanților, metodelor de atac asupra părții vătămate, Plopan Gheorghe s-a întâlnit de mai multe ori în parcul catedralei din Piața Marii Adunări Naționale și alte locuri cu Bivol Oleg și Roșcovan Serghei, în cadrul discuției convenind ca Roșcovan Serghei să-l atace violent pe Cemortan Valerian.

În continuare, Roșcovan Serghei, realizând la rândul său gravitatea comiterii infracțiunii și consecințele pedepsei, împreună cu Bivol Oleg, în luna septembrie 2012, l-au determinat și îndemnat pe Sopescu Simion, promițându-i o recompensă bănească în sumă de 1000 dolari SUA să comită omorul unei persoane de gen masculin cu care se află în relații ostile pe motiv de litigiu de judecată.

Pentru realizarea scopului și intenției criminale propuse de Plopan Gheorghe, cu împărțirea rolurilor, Roșcovan Serghei, Bivol Oleg împreună cu Sopescu Simion în calitate de autor, timp de 3-4 zile s-au deplasat în apropierea domiciliului cet. Cemortan Valerian, urmărindu-l și fixând timpul, traseul și modul de parcurgere a acestuia de la parcare auto amplasată pe xxxxx spre blocul locativ amplasat pe xxxxx și invers.

Astfel, la 06 septembrie 2012, aproximativ la ora 08:12, conform înțelegerii prealabile cu Bivol Oleg, Roșcovan Serghei și Sopescu Simion, care fiind înarmat cu o rangă de metal, cu lungimea de aproximativ 40-50 cm și cu diametrul 16 mm, pe care i-a transmis-o Roșcovan Serghei, conform planului întocmit Roșcovan Serghei stătea afară lângă blocul locativ, urmărind ca să nu fie observat de alte persoane, iar Sopescu Simion urmărindu-l pe Cemortan Valerian, coordonând între ei acțiunile pe telefonul mobil, în drum spre parcare auto din xxxxx în scopul de a-l omorî, i-a aplicat o lovitură violentă în regiunea occipitală a capului, organ vital, pricinuindu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 532/D din 19 martie 2013, vătămare corporală ușoară, însă din motive independente de voința sa intenția îndreptată spre săvârșirea omorului nu și-a produs efectul dorit, victima suportând lovitura primită, Sopescu Simion aruncând ranga metalică, a fugit de la locul săvârșirii infracțiunii.

Din motivul neatingerii scopului de omor intenționat a victimei, Plopan Gheorghe și-a continuat acțiunile sale criminale în privința omorului lui Cemortan Valerian și în vederea realizării planului criminal, Bivol Oleg și Roșcovan Serghei împreună și prin înțelegere prealabilă cu o altă persoană - în calitate de autor, au comandat acestuia omorul lui Cemortan Valerian contra unei recompense bănești în sumă de 1000 dolari SUA.

Astfel, la 07 noiembrie 2012, aproximativ la ora 19:00, această persoană, fiind în stare de ebrietate, conform înțelegerii prealabile cu Bivol Oleg și Roșcovan Serghei, fiind înarmat cu o rangă metalică, care prealabil a fost

pregătită din timp, cu lungimea de aproximativ 40-50 cm, diametrul 16 mm pe care i-a transmis-o Roșcovan Serghei, conform planului întocmit, Roșcovan Serghei, stătea afara lângă blocul locativ urmărind ca să nu fie observat de alte persoane, iar persoana respectivă, urmărindu-l pe Cemortan Valerian, coordonând între ei acțiunile prin intermediul telefonului mobil, în drum spre blocul locativ din xxxxx, în scopul de a-l omorî, i-a aplicat o lovitură violentă în regiunea frontală a capului, organ vital, pricinuindu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 5875 din 12 noiembrie 2012, plagă contuză pe cap, echimoze pe față și brațul stâng care au provocat o dereglare a sănătății de scurtă durată și se califică ca vătămare corporală ușoară, produsă de un obiect dur contondent, însă din motive independente de voința sa, intenția îndreptată spre săvârșirea omorului nu și-a produs efectul dorit, victima suportând lovitura primită, Baciú Vitalie aruncând ranga metalică, a fugit de la locul săvârșirii infracțiunii.

De asemenea conform rechizitoriului din 31 mai 2013, în urma petrecerii acțiunilor de urmărire penală s-a stabilit că la 03 februarie 2013, în perioada de timp cuprinsă între 02 februarie 2013 ora 22:00 și 03 februarie 2013 ora 08:00, cet. Tarlapan Maxim prin înțelegere prealabilă cu cet. Sopescu Simion și o altă persoană, având scopul de a sustrage bunurile altei persoane, au deteriorat geamul la preț de 500 lei din spate stânga a autoturismului model „Chevrolet Evanda” cu n/î xxxxx, parcat în curtea casei nr. 58, str. 31 august 1989, mun. Chișinău care aparținea cet. Vrabii Ruslan și de pe bancheta din spate au sustras două ceasuri de mână pentru bărbați de producere chineză la prețul de 200 euro total, care conform cursului BNM la 03 februarie 2013 constituia 3275,26 lei și un ceas de mână bărbătesc de producere chineză la prețul de 100 dolari SUA, după care cu bunurile sustrate au părăsit locul săvârșirii infracțiunii, astfel pricinuindu-i părții vătămate Vrabii Ruslan o daună materială considerabilă în sumă totală de 4983,44 lei.

Inculpatul Tarlapan Maxim în noaptea din 11 februarie 2013 spre 12 februarie 2013, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea gemurilor, a pătruns în mai multe automobile parcate pe timp de noapte în fața blocurilor locative din str. Gagarin, 1 și Gagarin, 7, mun. Chișinău, de unde a sustras mai multe bunuri materiale cauzând părții vătămate Zagaievschi Tereza un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 3750 lei; părții vătămate Dicusar Olga, un prejudiciu material considerabil în sumă de 2100 lei; părții vătămate Cinchivschi Serghei un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 3600 lei.

Inculpatul Sopescu Simion la 30 noiembrie 2012 aproximativ la ora 23:00, aflându-se pe teritoriul Auto Gării Centru amplasate pe adresa mun. Chișinău str. Mitropolit Varlaam, 58, urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, conștientizând ilegalitatea acțiunilor sale, împreună și prin înțelegere prealabilă cu o persoană neidentificată de gen feminin, sub pretextul de efectua o convorbire la telefon au dobândit de la Vizitiu Sergiu telefonul mobil model „Orange San Francisco II” în care se afla

cartela SIM xxxxx. Ulterior, ambii cu bunul sustras au părăsit locul comiterii infracțiunii, cauzându-i astfel părții vătămate, Vizitiu Sergiu un prejudiciu în proporții considerabile în sumă de 2400 lei.

3. Avocatul Gaeva Tatiana în numele inculpatului Roșcovan Serghei a declarat apel, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului Roșcovan Serghei să fie recalificate.

În motivarea cerințelor sale a invocat că sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri, sentința este adoptată pe declarațiile unicului martor Cașu Valeriu, care a fost adus încătușat, nu se știe de unde, personalitatea căruia nu a fost stabilită.

4. Inculpatul Roșcovan Serghei a declarat apel, solicitând casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat următoarele aspecte:

- pe parcursul urmăririi penale inculpatul Roșcovan Serghei a fost influențat psihic și fizic, a depus plângeri ce nu au fost luate în considerație de nici un organ abilitat cu stabilirea acțiunilor ilegale întreprinse în privința sa;

- de la începutul urmăririi penale, pe tot parcursul anchetei și în instanța de judecată ce a întrecut orice termeni legali prevăzuți de lege a drepturilor sale constituționale și ale Codului de procedură penală, a fost de acord cu conlucrarea cu organele de urmărire penală, precum și pe parcursul ședințelor de judecată;

- termenul de menținere în arest a constituit până la momentul de față 3 ani și 3 luni, ce contravine tuturor legilor naționale și internaționale, fiind în stare de arest într-o instituție de tip închis, ce contravine Convenției Europene a Drepturilor Omului în condiții degradante și inumane;

- procesul penal a fost tergiversat intenționat din motive nefondate, pentru a îndreptăți nevoia de a menține inculpatul în stare de arest, nefiind dovezi directe ce ar demonstra vinovăția inculpatului sau intenția de a se eschiva de la participarea la procesele de judecată;

- pe tot parcursul menținerii în stare de arest a solicitat schimbarea măsurii preventive de arest, cel puțin în arest la domiciliu, ce nu ar duce la degradarea, distrugerea relațiilor de familie.

5. Inculpatul Bivol Oleg a declarat apel, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor sale a invocat că acuzatorul de stat nu a adus probe care ar demonstra în mod direct vinovăția sa în săvârșirea infracțiunii incriminate, totodată i-au fost încălcate drepturile procesuale, prin faptul că s-a aflat în stare de arest mai mult de 12 luni, și anume pe o durată de 3 ani și 3 luni.

6. Avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Plopan Gheorghe a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat următoarele aspecte:

- cauza penală pentru primul atac din 06 septembrie 2012 a fost pornită (12 noiembrie 2012) peste 2 luni 6 zile și peste 14 zile după comiterea presupusului al doilea atac (07 noiembrie 2012), fapt ce demonstrează

fictivitatea circumstanțelor, având în vedere că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03 octombrie 2012 a fost anulată decizia Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2012, act judecătoresc invocat de acuzare ca motiv a omorului.

Astfel, motivul presupus de acuzare nu s-a confirmat în cadrul cercetării judecătorești;

- potrivit ordinii stabilite de legislația națională, în cazul internării unei persoane cu leziuni corporale violente, Spitalul Clinic Municipal de Urgență este obligat să informeze organele de urmărire penală, având totodată prezența unui reprezentant al organului de urmărire penală de serviciu în acest spital.

Cauza penală este pornită la 12 noiembrie 2012, cererea părții vătămate a fost depusă peste 2 luni și 6 zile după comiterea atacului din 06 septembrie 2012.

Potrivit declarațiilor date la urmărirea penală, partea vătămată a susținut că s-a adresat la organele de poliție îndată după atacul săvârșit la 06 septembrie 2012, însă în acest context probe nu au fost prezentate;

- argumentul acuzării în partea motivului de a comite un omor influențat prin emiterea deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2012 este combătut prin alt act judecătoresc, și anume decizia Curții Supreme de Justiție din 03 octombrie 2012, prin care dispoziția judecătorească privind încasarea sumei de 150000 dolari SUA de la xxxxx în beneficiul lui Cemortan Valerian a fost anulată;

- partea vătămată nici la etapa urmăririi penale, nici la etapa cercetării judecătorești nu a declarat că a fost preîntâmpinată sau amenințată de către cet. Plopan Gheorghe în privința încetării procesului civil, desfășurat între Cemortan Valerian și xxxxx. Totuși, acuzarea prin rechizitoriul înaintat și instanța de fond prin sentința pronunțată menționează acest fapt, incriminându-i fapta inculpatului Plopan Gheorghe;

- prima instanță s-a limitat la descrierea acțiunilor fiecăruia din învinuiți, fără a încerca să constate o schemă constatată cu descrierea rolurilor, legăturii acțiunilor fiecăruia din condamnați cu demonstrarea reală a formei de dirijare a presupusului organizator. Iar, declarațiile martorului neidentificat în ședința de judecată, care s-a numit Cașu Valeriu, se limitează la descrierea faptelor petrecute la stadia presupuselor acțiuni de violență. Cu referire la acțiunile inculpatului Plopan Gheorghe ca organizator, martorul nu a declarat instanței de judecată careva circumstanțe în limitele învinuirii aduse;

- întâlnirile lui Cemortan Valerian și Plopan Gheorghe, în perioada anului 2012, se datorau relațiilor de muncă, inculpatul fiind administratorul întreprinderii, fondator al căreia a fost partea vătămată. În ședința de judecată Cemortan Valerian nu a negat acest fapt și nici nu a declarat că întâlnirile au avut drept scop discuțiile în privința procesului civil. Partea acuzării nu a demonstrat sursa de informație prin care se susține că data de 15 august 2012 a fost stabilită pentru stingerea datoriei;

- la materialele cauzei nu există vreo referire directă sau indirectă ce ar demonstra că de către Plopan Gheorghe se fixau orele de sosire - plecare de la locul de muncă și de la domiciliu a lui Cemortan Valerian;

- partea acuzării nu a demonstrat prin ce acțiuni Plopan Gheorghe l-a familiarizat pe nepotul său Bivol Oleg cu planul său de omor a lui Cemortan Valerian și propunerea unei recompense pentru executarea presupusului omor, or, inculpații Bivol Oleg, Roșcovan Serghei, Baciú Vitalie, Sopescu Simion și martorul care s-a prezentat ca cet. Cașu Vitalie nu au dat explicații în acest sens;

- este neînțeleasă și versiunea acuzării cu referire la recompensa în mărime de 1000 dolari SUA, care potrivit rechizitoriului se propunea în lanț de către Plopan Gheorghe lui Bivol Oleg, de către Bivol Oleg lui Roșcovan Serghei, de către Roșcovan Serghei lui Sopescu Simion și lui Baciú Vitalie. Instanța urma să stabilească repartizarea acestei sume și, cine anume achita această sumă și pentru ce;

- prin declarațiile inculpaților Plopan Gheorghe, Bivol Oleg, Roșcovan Serghei, Sopescu Simion și Baciú Vitalie este combătută și versiunea acuzării privind întâlnirile la Piața Marii Adunări Naționale și alte locuri;

- acuzarea nu a prezentat instanței de judecată arma comiterii leziunilor: ranga metalică ca dovadă a folosirii ei de către inculpați;

- acuzarea nu a descris în rechizitoriu, nu a demonstrat și nu a enumerat la cercetarea judecătorească careva motive reale și independente de voința presupușilor făptuitori Baciú Vitalie și Sopescu Simion că presupusa „intenție” de a comite omor nu și-a produs efectul dorit;

- acuzarea nu a efectuat vreo expertiză prin care ar fi fost dat răspunsul dacă acțiunile făptuitorilor, în cazul atingerii scopului presupus de acuzare, puteau fi vitale pentru partea vătămată Cemortan Valerian, iar instanța nefiind organ împuternicit stabilește tentativă de omor în lipsa răspunsului la această întrebare;

- potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 5875 din 12 noiembrie 2012 și raportului de expertiză medico-legală nr. 532/D din 19 martie 2013, trauma cranio-cerebrală este stabilită ca una închisă, iar partea vătămată a prezentat poze prin care este evident că trauma a fost deschisă și insistă asupra acestui fapt pe parcursul cercetării judecătorești. Faptul dat impune instanței de apel la reclamarea probelor din instituțiile medicale, care au refuzat livrarea informației la cererea apărării, iar instanța de fond a refuzat reclamarea acestora;

- cu referire la declarațiile date în cadrul urmăririi penale de către Plopan Gheorghe, Bivol Oleg, Roșcovan Serghei, Sopescu Simion și Baciú Vitalie, apărarea consideră inoportun aprecierea lor în sensul învinuirii, deoarece toate declarațiile sunt contradictorii și nu compun un ansamblu de acțiuni care ar demonstra intenția de a comite un omor;

- declarațiile date la urmărirea penală și în cadrul cercetării judecătorești de către martorul care s-a numit Cașu Valeriu nu pot fi luate întru formarea soluției instanței de judecată, dat fiind faptul că această probă a fost dobândită cu încălcarea procedurii procesual-penale. Așadar, acuzarea prin rechizitoriu și lista probelor nu a invocat în calitate de probă procesul-verbal de confruntare petrecută între martorul Cașu Valeriu și inculpatul Sopescu Simion.

Potrivit procesului-verbal de confruntare din 28 februarie 2013, petrecut între inculpatul Sopescu Simion și martorul Cașu Valeriu, martorul nu a fost identificat. Potrivit procesului-verbal din 19 februarie 2013, persoana nu a fost identificată printr-un document eliberat de autoritățile corespunzătoare: buletin, pașaport ect.; în ședința de judecată același martor, care s-a numit Cașu Valeriu, la solicitarea instanței nu a prezentat vre-un document de identificare, fiind adus în fața instanței în cătușe;

- este inexplicabilă și apariția martorului Cașu Valeriu, care a apărut în cadrul urmăririi penale la 19 februarie 2013, când a fost reținut inculpatul Sopescu Simion, nu este cunoscută sursa organului de urmărire penală prin care a fost identificat martorul respectiv;

- identificarea persoanei care s-a numit Cașu Valeriu, a fost efectuată de către instanța de judecată contrar prevederilor alin.(3) art. 105 Cod de procedură penală, alin. (1) art. 1 al Legii nr. 273 din 09 noiembrie 1994 „privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte”;

- cu referire la probele acuzării dobândite în cadrul urmăririi penale și folosite de instanța de fond întru susținerea soluției, apărarea a menționat, că potrivit procesului-verbal de reconstituire a faptei din 28 februarie 2013, din 19 februarie 2013 și din 09 noiembrie 2012, aceste acte procesuale au fost efectuate în lipsa apărătorilor inculpaților Sopescu Simion și Baci Vitalie.

Totodată, potrivit procesului-verbal de percheziție a lui Sopescu Simion din 19 februarie 2013 (f. d. 205) este stipulat că ultimului i s-a acordat ajutor medical în confirmarea explicațiilor acestuia date în cadrul cercetării judecătorești că a fost torturat și influențat de a pune declarații în defavoarea lui;

- procesul-verbal de confruntare din 27 februarie 2013 efectuat între învinuitul Plopan Gheorghe și învinuitul Bivol Oleg, respinge versiunile invocate de către acuzare, fiind stabilite circumstanțe ce îl înlătură pe Plopan Gheorghe din rolul organizatorului și instigatorului comiterii unui omor;

- procesele-verbale de înregistrare a comunicărilor din 10 decembrie 2012, din 08 decembrie 2012 și din 24 decembrie 2012 este o probă dobândită cu încălcarea dreptului la apărare, au fost efectuate contrar prevederilor lit. c) pct. 1) alin. (1) art. 132/2, art. 132/5, 132/8 Cod de procedură penală;

- acuzarea urma să dovedească legătură de cauzalitate între acțiunile făptuitorilor și urmările prejudiciabile, în cazul dat, în urma cărora ar putea surveni decesul victimei. Acuzarea nu a dispus numirea unei expertize care ar avea ca scop stabilirea consecințelor în cazul acțiunilor reușite ale făptuitorilor;

- prima instanță nu a stabilit cum organizatorul a contribuit la organizarea omorului: planificarea omorului; arma omorului; cum a efectuat el căutarea/racolarea persoanei care execută comanda de omor; cum a transmis informații necesare despre victimă, a remunerației;

- în ședința de judecată nu a fost cercetat telefonul inculpatului Plopan Gheorghe, prin urmare nu a fost confirmat argumentul acuzării precum că acesta a dispus de poze a autoturismului părții vătămate și a livrat aceasta inculpatului Bivol Oleg;

- prima instanță nu a dat apreciere declarațiilor inculpatului Sopescu Simion cu referire la tortura aplicată față de el, fapt confirmat prin declarațiile acestuia și procesul-verbal de percheziție din 19 februarie 2013.

7. Avocatul Cergă Mihail în numele inculpatului Bivol Oleg a declarat apel solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor s-au invocat următoarele aspecte:

- cauza penală în privința primului atac a fost pornită la data de 12 noiembrie 2012 peste 5 zile după comiterea celui de-al doilea atac 07 noiembrie 2012. În cazul internării unei persoane cu leziuni corporale, reprezentanții oricărei instituții medicale sunt obligați să informeze organul de poliție. Potrivit declarațiilor părții vătămate rezultă că aceasta s-a adresat la poliție imediat după atacul din 06 septembrie 2012, însă careva probe nu au fost prezentate în acest sens;

- conflictul apărut în urma relațiilor contractuale dintre Cemortan Valerian și xxxxx, decede ca urmare a anulării de către Curtea Supremă de Justiție a dispoziției judecătorești; astfel, la momentul presupusului atac nu exista vreo hotărâre judecătorească prin care ar fi fost dispusă încasarea sumei de 150000 dolari SUA;

- acuzarea nu a adus vreo probă care ar demonstra că Bivol Oleg a fost inițiat în planul său de omor de către Plopan Gheorghe și ulterior l-a pus în aplicare;

- versiunea acuzării vis-a-vis de recompensa în mărime de 1000 dolari SUA, care potrivit rechizitoriului se propunea în lanț de către Plopan Gheorghe lui Bivol Oleg, de către Bivol Oleg lui Roșcovan Serghei, de către Roșcovan Serghei lui Sopescu Simion și lui Baciú Vitalie este aberantă, deoarece nu a fost stabilit care urma să fie profitul tuturor participanților din suma de 1000 dolari SUA;

- prin declarațiile lui Plopan Gheorghe, Bivol Oleg, Roșcovan Serghei, Sopescu Simion și Baciú Vitalie este combătută și versiunea acuzării privind întâlnirile din Piața Marii Adunări Naționale și alte locuri;

- pe ranga prezentată de către acuzare ca fiind arma cu care a fost săvârșită presupusa tentativă de omor lipsesc careva amprente;

- cu referire la declarațiile date în cadrul urmăririi penale de către Plopan Gheorghe, Bivol Oleg, Roșcovan Serghei, Sopescu Simion și Baciú Vitalie, apărarea consideră că instanța urmează a nu le aprecia, deoarece aceste declarații sunt contradictorii și nu demonstrează intenția comiterii omorului;

- declarațiile date în cadrul urmăririi penale de către martorul Cașu Valeriu nu pot fi luate în considerație de către completul de judecată, din simplu considerent că astfel va fi încălcat principiul egalității armelor, or, apărarea nu a avut posibilitate de a formula întrebări față de acest martor;

- în ședința de judecată martorul, care s-a numit Cașu Valeriu, nu a fost identificat de către instanța de judecată, la fel și în cadrul urmăririi penale, lipsind datele despre actul de identificare;

- acuzarea urma să dovedească legătura de cauzalitate între acțiunile făptuitorilor și urmările prejudiciabile, nu a dispus numirea unei expertize care ar avea ca scop stabilirea consecințelor în cazul acțiunilor reușite ale făptuitorilor;

- acuzarea nu a stabilit și nu a demonstrat ce fel de tentativă de omor este prezentă în acțiunile făptuitorilor: simplă sau calificată și dacă se află în concurs; tentativă întreruptă (neterminată) sau tentativa de omor perfectă (terminată);

- proba video prezentată în cadrul cercetării judecătorești a fost căpătată cu încălcarea procedurii procesual-penale. Inculpații fiind reținuți, au fost interceptați pe ascuns fără acordarea unui apărător.

8. Avocatul Malanciuc Viorel în numele inculpatului Sopescu Simion a declarat apel, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea cerințelor apărarea a invocat următoarele aspecte:

- instanța de judecată urma să țină cont de faptul că la 06 iunie 2012 ziua în care părții vătămate Cemortan Valerian i-a fost aplicată o lovitură pricinuindu-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 532/D din 19 martie 2013 o traumă cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală, plagă contuză pe cap, cu o dereglare a sănătății de scurtă durată, produsă de un obiect dur contondent, care se califică ca vătămare corporală ușoară, inculpatul Sopescu Simion era minor;

- la 30 noiembrie 2012 ziua în care părții vătămate Vizitiu Sergiu i-a fost sustras telefonul mobil model „Orange San Francisco II”, inculpatul Sopescu Simion nu avea împlinită vârsta majoratului;

- suportul probatoriu în susținerea nevinovăției inculpatului - raportul de expertiză medico-legală nr. 532/D din 19 martie 2013 și declarațiile martorului acuzării Cașu Valeriu care a declarat că în discuții cu Sopescu Simion, ultimul i-a spus că nu are intenția de a-l omorî pe Cemortan Valerian, doar îl va lovi ușor.

9. Avocatul Gaeva Tatiana în numele inculpatului Roșcovan Serghei a declarat apel suplimentar, solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie recalificată fapta lui Roșcovan Serghei cu aplicarea pedepsei în conformitate cu cea executată.

În motivarea cerințelor sale a invocat următoarele aspecte:

- învinuirea lui Roșcovan Serghei în tentativa de omor lui Cemortan Valerian nu și-a găsit confirmare;

- inculpați Baciú Vitalie, Bivol Oleg, însuși partea vătămată Cemortan Valerian în ședința de judecată au explicat că Roșcovan Serghei nu a comis tentativa asupra părții vătămate, nu a aplicat lovituri, nu l-a urmărit. Partea vătămată a explicat că nu are pretenții față de Roșcovan Serghei, el nu i-a aplicat lovituri și nu a aplicat forța;

- instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că conform actului de expertiză medico-legală lui Cemortan Valerian au fost cauzate leziuni corporale ușoare și nimeni nu l-a lipsit de viață și nici nu a avut intenția;

- instanța de judecată greșit a individualizat pedeapsa față de Roșcovan Serghei, or, la aplicarea pedepsei atât de aspre, instanța de judecată nu a luat în considerație faptul că Roșcovan Serghei are loc permanent de trai, are un fecior minor la întreținere, este tată solitar.

10. Avocatul Gaeva Tatiana în numele inculpatului Roșcovan Serghei a declarat apel suplimentar prin care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a indicat, că

- vinovăția inculpatului Roșcovan Serghei nu și-a găsit confirmare în procesul dezbaterilor judiciare;

- Roșcovan Serghei nu a fost cunoscut nici cu Plopan Gheorghe, nici cu Cemortan Valerian și nu a avut înțelegere prealabilă cu Baciú Vitalie sau Bivol Oleg în privința lui Cemortan Valerian;

- inculpatul nu a atentat asupra vieții lui Cemortan Valerian, fapt confirmat de către partea vătămată;

- inculpatul Roșcovan Serghei a arătat că la momentul reținerii în privința lui a fost aplicată violența fizică, au fost aplicate lovituri, el a fost forțat să semneze faptul că el a omorât un om, procedura la care el nu a fost asistat de un avocat;

- la etapa urmăririi penale nu a fost efectuată confruntarea cu partea vătămată Cemortan Valerian;

- în ședința de judecată inculpatul Baciú Vitalie a indicat că anume el l-a lovit pe Cemortan Valerian, în regiunea capului, deoarece acesta la momentul întâlnirii cu el a scos arma cu care a început să fluture și să amenințe, spunând să plece, iar în caz contrar îl va împușca;

- partea vătămată nu a fost internată în spital, nu i-au fost cauzate careva daune sănătății și vieții;

- instanța de fond nu a luat în considerație circumstanțele atenuante că inculpatul Roșcovan Serghei are la întreținere un copil minor.

11. Avocatul Holban Vladimir în numele inculpatului Bivol Oleg a declarat apel suplimentar prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței cu pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul Bivol Oleg să fie achitat, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- atât în cadrul urmăririi penale, cât și în instanța de judecată Bivol Oleg a declarat că nu se consideră vinovat de săvârșirea infracțiunii incriminate;

- conform proceselor-verbale de reconstituire a faptei din 19 februarie 2013 și din 28 februarie 2013 s-a constatat locul, circumstanțele și modul de comitere a infracțiunii, fără a se indica comiterea unei tentative de omor intenționat și care a fost atribuția lui Bivol Oleg la săvârșirea faptei prejudiciabile.

Aceste acte procesuale au fost efectuate în lipsa apărătorilor inculpaților Sopescu Simion și Baciú Vitalie, din care motive actele procesuale judiciare indicate nu pot fi puse ca probe la baza sentinței de condamnare;

- din procesul-verbal de percheziție a lui Sopescu Simion din 19 februarie 2013 rezultă că acestuia i s-a acordat ajutor medical, fapt ce confirmă declarațiile acestuia, că a fost torturat de colaboratorii de poliție pentru a recunoaște săvârșirea infracțiunii;
- inculpatul Baci Vitalie în cadrul ședinței de judecată a declarat că la urmărirea penală a recunoscut vina, întrucât a fost torturat de mai multe ori de colaboratorii de poliție și impus să semneze declarațiile respective;
- procesele-verbale de înregistrare a comunicărilor din 08 decembrie 2012, 10 decembrie 2012, 24 decembrie 2012 au fost dobândite cu încălcarea dreptului la apărare a învinuiților, întrucât discuțiile cu colaboratorii de poliție au fost efectuate în lipsa apărătorilor;
- procesele-verbale de interceptare și înregistrare a comunicărilor menționate, deși au fost autorizate de judecător, contravin prevederilor art. 132/2, 132/5, 132/8 Cod de procedură penală;
- lui Bivol Oleg nu i-a fost imputat rolul de autor al infracțiunii, deci calificarea acțiunilor lui în baza art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal este una greșită și contrară legii;
- în partea descriptivă a sentinței, descriind fapta criminală considerată ca fiind dovedită, instanța de judecată, nu menționează ce acțiuni a întreprins Bivol Oleg în calitate de organizator al omorului lui Cemortan Valerian;
- descriind episodul tentativei de omor săvârșită de Sopescu Simion, în sentință, instanța de judecată indică că Roșcovan Serghei și Bivol Oleg l-au determinat și îndemnat pe Sopescu Simion să comită omorul lui Cemortan Valerian;
- din această descriere rezultă numai rolul lui Bivol Oleg de instigator, dar nu și rolul lui de complice, întrucât în sentință nu se arată cum a contribuit Bivol Oleg la săvârșirea infracțiunii prin sfaturi, indicații etc.;
- la descrierea celui de al doilea episod de tentativă de omor, instanța de judecată, în sentință nu descrie care a fost rolul lui Bivol Oleg în calitate de organizator și complice. Se menționează numai rolul lui și a lui Roșcovan Sergiu în calitate de instigatori a lui Baci Vitalie;
- instanța de judecată nelegitim l-a considerat pe Bivol Oleg drept organizator și complice la săvârșirea celor două tentative de omor asupra lui Cemortan Valerian.

12. Inculpatul Tarlapan Maxim a declarat apel solicitând casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă rejudecarea cauzei de către prima instanță.

În motivarea apelului a invocat dezacordul cu modalitatea de aplicare în privința sa a prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, menționând că a fost judecat cu un alt termen de pedeapsă 3 ani 6 luni de către Judecătoria sect. Centru, mun. Chișinău, iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2014, la 5 ani închisoare. Rezultă că trebuie să execute în total 8 ani 6 luni.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017 apelurile declarate de către avocatul Gaeva Tatiana în numele inculpatului

Roșcovan Serghei, de către avocatul Malanciuc Viorel în numele inculpatului Sopescu Simion, de către avocatul Cerga Mihail în numele inculpatului Bivol Oleg, de către inculpații Bivol Oleg, Roșcovan Serghei, Tarlapan Maxim și apelurile suplimentare declarate de către avocatul Gaeva Tatiana în numele inculpatului Roșcovan Serghei și de avocatul Holban Vladimir în numele inculpatului Bivol Oleg au fost respinse ca fiind nefondate.

Apelul declarat de către avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Plopan Gheorghe a fost admis, casată parțial sentința, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care: procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Plopan Gheorghe, recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 42 alin. alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), i), p) Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea decesului inculpatului Plopan Gheorghe la data de 08 ianuarie 2017.

În rest, sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 11 martie 2016 și încheierea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016 au fost menținute.

13.1. Instanța de apel a reținut că deși inculpații nu au recunoscut vina, faptul comiterii acțiunilor infracționale imputate acestora este dovedită prin următoarele mijloace de probă: declarațiile părților vătămate Cemortan Valerian (f.d. 168-171, vol.V); Vrabii Ruslan (f.d. 13, vol.X); Zagaevschi Tereza (f.d. 21, vol.X); Cinchivschi Serghei (f.d. 138, vol.X); Vizitiu Sergiu (f.d. 65, vol.X); declarațiile martorilor Postică Sergiu (f.d. 25, vol.X); Stănilă Maria (f.d. 24, vol.X); Cașu Valeriu (f.d. 164-171, vol.XI) cât și probele scrise anexate la materialele dosarului, astfel încadrarea juridică dată faptelor inculpaților fiind una corespunzătoare, și anume: acțiunile inculpaților Plopan Gheorghe, Bivol Oleg, Roșcovan Serghei fiind încadrate în baza art. art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2), lit. lit. a), b), i), p) Cod penal - tentativă de omor intenționat, cu premeditare, din interes material, săvârșit de două sau mai multe persoane, la comandă, în calitate de organizator, instigator și complice; acțiunile inculpatului Sopescu Simion în baza art. art. 42 alin. (2), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. lit. a), b), i), p) Cod penal - tentativă de omor intenționat, cu premeditare, din interes material, săvârșit de două sau mai multe persoane, la comandă, în calitate de autor; în baza art. 186 alin. (2) lit. lit. b), c), d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile și în baza art. 190 alin. (2) lit. lit. b), c) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile; iar acțiunile inculpatului Tarlapan Maxim în baza art. 186 alin. (2) lit. lit. b), c), d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de mai multe persoane, prin pătrundere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

13.2. Cu referire la apelurile declarate de către avocatul Gaeva Tatiana în numele inculpatului Roșcovan Serghei, de către avocatul Malanciuc Viorel în numele inculpatului Sopescu Simion, de către avocatul Cerga Mihail în numele inculpatului Bivol Oleg, de către avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Plopan Gheorghe, de către inculpații Bivol Oleg, Roșcovan Serghei, și apelurile suplimentare declarate de către avocatul Gaeva Tatiana în numele inculpatului Roșcovan Serghei și de către avocatul Holban Vladimir în numele inculpatului Bivol Oleg instanța de apel a stabilit că vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunilor incriminate a fost deplin confirmată, prima instanță apreciind probele administrate la cauza penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității acestora, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

În acest sens, instanța de apel a apreciat ca fiind pertinente și concludente declarațiile părții vătămate Cemortan Valerian care coroborează cu declarațiile martorului Cașu Valeriu.

În contextul argumentelor invocate de apelanți care au susținut că declarațiile martorului Cașu Valeriu nu pot fi apreciate și reținute ca fiind pertinente și concludente, deoarece martorului nu i s-a stabilit identitatea, acesta a fost adus sub escortă, nefiind anterior audiat numai el din lista de probe a acuzatorului de stat, instanța de apel a conchis că aceste argumente nu pot fi reținute, or, la materialele cauzei penale a fost anexat extrasul de la ÎS „Registru”, unde după fotografie s-a constatat că persoana ce a fost escortată pentru a face declarații, este Cașu Valeriu. Mai mult ca atât, martorul a recunoscut inculpații și i-a nominalizat, iar din întrebările care i-au fost adresate acestuia de către inculpați, rezultă că ultimii se cunosc.

Tot în acest context, instanța de apel a relevat că din conținutul procesului-verbal de confruntare din 28 februarie 2013 dintre învinuitul Sopescu Simion și martorul Cașu Valeriu rezultă că atât martorul, cât și Sopescu Simion au indicat că se cunosc din vara anului 2012 și sunt în relație de prietenie, iar cel care le-a propus să-l omoare pe Cemortan Valerian a fost Roșcovan Serghei.

Instanța de apel a reținut că la faza urmăririi penale Sopescu Simion și Baci Vitalie, fiind audiați în prezența apărătorilor, fără influența fizică sau psihică, după cum au invocat în cadrul ședinței de judecată au dat declarații privind reconstituirea acțiunilor la fața locului.

În acest sens, instanța de apel a reținut, că Baci Vitalie a confirmat că Roșcovan Serghei cu un prieten pe nume Valeriu i-a propus să omoare un om pe nume Cemortan Valeriu, inițial a refuzat, după care ei au mai venit la el și a înțeles că Valeriu a mai încercat să-l omoare pe Cemortan Valerian, însă nu a reușit, zicea că l-a lovit cu o rangă metalică după cap, pe spate, iar victima nu a decedat. Roșcovan Serghei i-a propus suma de 1000 dolari SUA și a fost de acord. După aceasta, Roșcovan Serghei i-a dat o rangă metalică pe care a scos-o din tufar, el a pus ranga sub scurtă și a mers la o parcare auto, unde Roșcovan Serghei a zis că trebuie să vină cu mașina Cemortan Valerian. Când l-a văzut pe

Cemortan Valerian a mers din urma lui, a scos ranga de sub scurtă și l-a lovit pe Cemortan Valerian o singură dată cu ranga metalică peste cap, în frunte din partea stângă, la care ultimul a scos din buzunar un pistol și a început să strige că-l împușcă, atunci a aruncat ranga jos și a început să fugă în altă direcție.

Din procesul-verbal de reconstituire a faptei din 28 februarie 2013 învinuitul Baciú Vitalie a indicat blocul locativ de pe str. Academiei, 8/2, mun. Chișinău unde locuia persoana pe care urmau să o omoare. A indicat că Roșcovan Serghei i-a arătat blocul locativ, la fel i l-a arătat pe Cemortan Valeriu.

De asemenea, instanța de apel a reținut ca fiind pertinente și concludente declarațiile lui Sopescu Simion date la faza urmăririi penale, unde a mărturisit că Roșcovan Serghei i-a propus lui și lui Vitalie să omoare un bărbat. Au fost de acord cu propunerea lui Roșcovan Serghei. Toți trei vreo trei zile la rând au fost pe str. Academiei, unde Roșcovan Serghei le-a arătat casa unde locuiește acea persoană, automobilul model „Mercedes”. Sopescu Simion a indicat că dânsul l-a lovit pe acel domn cu o vergea de metal în cap, în regiunea cefei, deși a dorit să-l omoare, lovitura a fost slabă, deoarece nici nu a căzut, s-a ținut de cap, iar el de frică a fugit.

Instanța de apel a respins argumentele avocaților Cerga Mihail și Holban Vladimir care au indicat că acțiunile de reconstituire a faptelor au avut loc în lipsa apărătorilor inculpaților Sopescu Simion și Baciú Vitalie, deoarece din conținutul procesul-verbal de reconstituire a faptei din 19 februarie 2013 și din 28 februarie 2013 se atestă prezența apărătorului învinuitului Baciú Vitalie - Popușoi Sergiu și a învinuitului Sopescu Simion - Seminciuc Valeriu.

Instanța de apel a punctat că deși inculpatul Bivol Oleg nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, prin declarațiile date la faza urmăririi penale a confirmat circumstanțele de fapt stabilite în cadrul procesului, și anume a indicat că Plopan Gheorghe i-a spus că este o persoană care îi calcă în permanență calea cu care trebuie de „discutat serios”, pentru a nu mai apărea în vizorul acestuia. Plopan Gheorghe i-a dat coordonatele acestuia și anume că se numește Cemortan Valerian, are un automobil model „Mercedes”, de culoare sur, cu n/î xxxxx. El a cerut ajutorul unui cunoscut Roșcovan Serghei căruia i-a spus despre cele solicitate de către Plopan Gheorghe. La fel, Bivol Oleg a indicat că i l-a prezentat pe Roșcovan Serghei lui Plopan Gheorghe, cu care au discutat.

Totodată, instanța de apel a reținut că Bivol Oleg a declarat că dânsul urma să-l telefoneze pe Cemortan Valerian pentru a-i spune că a fost comandat omorul său și pentru a nu fi executat el necesită de a transmite suma de 150000 euro pentru a nu se executa omorul. Bivol Oleg a procurat o cartelă SIM și l-a apelat pe Cemortan Valerian, dar acesta i-a spus că este plecat peste hotarele țării și este în roaming, dar peste câteva zile să-l apeleze. Ulterior, posibil într-o zi de marți el l-a telefonat pe Cemortan Valerian, căruia i-a spus cele indicate, fapt ce confirmă declarațiile părții vătămate Cemortan Valerian și în această parte.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele avocatului Cerga Ion cu referire la faptul că atât Plopan Gheorghe, cât și Bivol Oleg au declarat că Plopan Gheorghe nu a organizat omorul părții vătămate și nu l-a angajat pe

inculpatul Bivol Oleg să organizeze omorul, deoarece aceste afirmații au fost combătute prin probele administrate de acuzatorul de stat, care dovedesc că inculpatul Plopan Gheorghe a avut anume intenția de a-l omorî pe Cemortan Valerian, or, anume Plopan Gheorghe avea motiv întemeiat de a urmări acest rezultat, iar inculpații care nemijlocit au comis atacurile asupra părții vătămate au urmărit interesul material promis de către Roșcovan Serghei.

Tot în contextul declarațiilor inculpatului Bivol Oleg, instanța de apel a respins argumentele avocatului Cerga Ion referitor la faptul că Bivol Oleg a vrut doar să discute cu Cemortan Valerian, pentru a nu-l deranja pe Plopan Gheorghe, fără ca ultimul să știe, și deci, în privința inculpatului Plopan Gheorghe este oportună aplicarea prevederilor art. 48 Cod penal, deoarece și această versiune a apărării a fost combătută prin probele administrate de către acuzatorul de stat, fiind constatat că inculpatul Bivol Oleg a acționat la indicațiile lui Plopan Gheorghe, dânsul l-a contactat pe Roșcovan Serghei, care ulterior i-a atras și pe Sopescu Simion și Baciu Vitalie în vederea săvârșirii omorului lui Cemortan Valerian. Or, în ipoteza în care inculpatul Bivol Oleg ar fi avut intenția doar de a vorbi cu partea vătămată, ultimul nu l-ar fi contactat pe Roșcovan Serghei în această activitate infracțională, iar din conținutul procesului-verbal de interceptare și înregistrare a comunicărilor rezultă că el a fost contactat anume pentru a omorî un bărbat.

Declarațiile date de Sopescu Simion în calitate de bănuț, învinuit au fost susținute și la acțiunea de reconstituire a faptei, astfel prin procesul-verbal de reconstituire a faptei din 19 februarie 2013 se atestă că Sopescu Simion a indicat xxxxx unde locuia persoana care trebuia să fie omorâtă, automobilul model „Mercedes” care aparține părții vătămate.

Tot Sopescu Simion a indicat că la colțul stâng al blocului Institutului de Chimie al Academiei de Științe a aplicat lovitura părții vătămate din spate, în cap, în regiunea cefei.

Argumentele formulate de apelanți ce vizează faptul că inculpații Sopescu Simion și Baciu Vitalie ar fi fost influențați fizic și psihic să depună astfel de declarații, nu au fost reținute de către instanța de apel în lipsa unor dovezi certe, înregistrările video pe deplin confirmând faptul că inculpații Sopescu Simion, Baciu Vitalie nu au fost influențați de către colaboratorii de poliție, declarând în stare psihoemoțională calmă toate circumstanțele cauzei, ceea ce ulterior și-au găsit confirmare.

Totodată, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, la demersul avocatului Cerga Ion au fost vizionate înregistrările video a audierii lui Sopescu Simion și Baciu Vitalie, la vizionarea cărora instanța de apel nu a constatat careva abateri sau ilegalități admise de către colaboratorii de poliție, astfel fiind constatat și în instanța de apel că inculpații Sopescu Simion și Baciu Vitalie nu au fost influențați de către colaboratorii de poliție, declarând în stare psihoemoțională calmă toate circumstanțele cauzei.

La fel, instanța de apel a respins și argumentele avocatului Gaeva Tatiana și ale inculpatului Roșcovan Serghei care au indicat că la momentul reținerii, în

privința lui a fost aplicată violența fizică, au fost aplicate lovituri, el a fost forțat să semneze faptul că el a omorât un om, or, prin ordonanța din 07 octombrie 2016 privind refuzul începerii urmăririi penale s-a dispus de a refuza începerea urmăririi penale pe faptul pretinsei maltratării a lui Roșcovan Serghei, deoarece există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale pe aceleași acuzații.

De asemenea instanța de apel a constatat, că la materialele cauzei este prezentă și ordonanța de refuz de începere a urmăririi penale pe faptul pretinsei maltratării a lui Sopescu Simion, deoarece nu există faptul infracțiunii și se clasează procesul penal (f. d. 153-155, vol. XII).

Declarațiile inculpaților Sopescu Simion, Baciú Vitalie, Plopan Gheorghe, Roșcovan Serghei, Bivol Oleg date în cadrul ședinței de judecată nu coincid nici cu raportul de analiză operațională, conform căruia în detaliu s-a efectuat analiza descifrărilor convorbirilor telefonice ale inculpaților în perioada vizată, antenele precum și rezultatele examinării telefonului mobil al inculpatului Plopan Gheorghe (numerele de telefon din agenda telefonică, rubrica cu imagini).

În continuare, instanța de apel a apreciat că vina inculpaților de săvârșirea infracțiunilor incriminate se mai confirmă inclusiv prin procesele-verbale de recunoaștere a persoanei din 27 noiembrie 2012 prin care partea vătămată Cemortan Valerian i-a recunoscut pe Roșcovan Serghei și Bivol Oleg ca persoane care îl urmărea timp de o săptămână în curtea blocului locativ, cât și până la parcare.

Cu referire la argumentele avocatului Cerga Ion care a indicat că prin procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 27 noiembrie 2012 se atestă că Cemortan Serghei l-a recunoscut pe Roșcovan Serghei, nicidecum nu constată tentativa comiterii unui omor, instanța de apel a notat că această probă apreciată prin coroborare cu probele administrate de acuzatorul de stat confirmă că Roșcovan Serghei împreună cu inculpații Plopan Gheorghe, Bivol Oleg, Baciú Vitalie și Sopescu Simion au comis infracțiunea imputată.

Instanța de apel a apreciat ca pertinente concluziile din raportul de expertiză medico-legală nr. 5875 din 12 noiembrie 2012 prin care la partea vătămată Cemortan Valerian au fost constatate plagă contuză pe cap, echimoze pe față și brațul stâng, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur.

Prin raportul de expertiză medico-legală nr. 3422/D din 26 noiembrie 2012 se atestă că la partea vătămată Cemortan Valerian au fost stabilite plagă contuză pe cap, echimoze pe față și brațul stâng, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur.

Instanța de apel a apreciat critic argumentele avocatului Cerga Ion referitor la faptul că acuzarea nu a efectuat vreo expertiză prin care ar fi fost dat răspuns dacă acțiunile făptuitorilor, în cazul atingerii scopului presupus de acuzare, puteau fi vitale pentru partea vătămată, iar instanța de judecată nefiind organ împuternicit stabilește tentativă de omor în lipsa răspunsului la această întrebare, or, în speță prin probele administrate s-a stabilit că fapta prejudiciabilă începută de inculpați a fost întreruptă și nu a mai putut fi

continuată pentru a-și produce efectul din cauze independente de voința făptuitorilor, din motivul că victima în ambele cazuri a reușit să fugă de la locul comiterii infracțiunii, suportând doar loviturile primite stabilite prin raporturile de expertiză medico-legală nr. 532/D din 19 martie 2013 și nr. 5875 din 12 noiembrie 2012.

Din conținutul raportului de analiză a descifrărilor convorbirilor efectuate în cadrul antenelor ce acoperă fața locului și a descifrărilor convorbirilor telefonice ale abonaților SA „Orange”, instanța de apel a constatat prezența nr. xxxxx în telefonul cu nr. de IMEI xxxxx care este înregistrat după cet. Roșcovan Serghei. Acesta a efectuat 6 apeluri telefonice cu nr. xxxxx, la data de 05 noiembrie 2012, iar nr. xxxxx are un apel telefonic la data de 05 noiembrie 2012 cu nr. xxxxx. Telefoanele cu numerele xxxxx și xxxxx se află în zona de acoperire a antenelor de la tentativa de omor, iar referitor la nr. xxxxx nu se cunoaște locul aflării lui.

Instanța de apel a reținut că din conținutul procesului-verbal de examinare a obiectului din 13 decembrie 2012 prin care a fost examinat telefonul mobil model „Nokia 6303 clasic”, care a fost ridicat în urma percheziției corporale de la cet. Plopan Gheorghe rezultă că în agenda telefonică a lui Plopan Gheorghe au fost regăsite numărul xxxxx (Bivol Oleg) care este înregistrat sub numele „Cumătru”, numărul xxxxx (Roșcovanu Serghei) este înregistrat sub numele „Sergiu”, numărul xxxxx (Pereu Vitalie) este înregistrat sub numele „Vitea”, numărul xxxxx este înregistrat sub numele Cemort Valerii”, numărul xxxxx este înregistrat sub numele „Cemort Valerian”. La fel, în telefon în rubrica imagini s-a regăsit fotografia unui automobil model „Mercedes” GL 350 CDI cu numerele de înmatriculare xxxxx, care aparține părții vătămate Cemortan Valerian. La fel, instanța de apel a apreciat ca fiind pertinente și concludente procesele-verbale privind interceptarea și înregistrarea comunicărilor din 21 decembrie 2012, 24 decembrie 2012, 10 decembrie 2012, 08 decembrie 2012 și din 24 decembrie 2012, astfel Baci Vitalie, Plopan Gheorghe, Roșcovan Serghei prin răspunsurile oferite colaboratorilor de poliție confirmă învinuirile incriminate lor.

Obiecția avocaților Cerga Ion și Holban Vladimir precum că aceste probe au fost dobândite cu încălcarea dreptului la apărare, mai mult, legea procesual-penală nu prevede așa tip de probă și nu reglementează procedura dobândirii lor în modul căpătat de acuzare nu se reține ca fiind întemeiată, deoarece aceste acțiuni au fost autorizate în modul corespunzător de către judecătorul de instrucție, fiind efectuate înregistrarea comunicărilor cu utilizarea mijlocului tehnic special pentru înregistrare în conformitate cu art. 132/9 Cod de procedură penală.

În contextul argumentelor avocaților Cerga Ion și Cerga Mihail referitor la lipsa motivului infracțiunii, instanța de apel atestă că în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine existența motivului infracțiunii și anume că inculpatul Plopan Gheorghe a urmărit săvârșirea omorului părții vătămate Cemortan Valerian, ca urmare a datoriei existente a fiicei sale xxxxx către Cemortan Valerian în mărime de 150000 dolari.

În acest sens, instanța de apel a notat că prin decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Ape Chișinău din 03 aprilie 2012 s-a respins apelul declarat de către xxxxx, s-a admis apelul declarat de Cemortan Valerian și s-a casat parțial hotărârea Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 05 ianuarie 2012 fiind pronunțată o nouă hotărâre prin care s-a admis cererea reconvențională depusă de Cemortan Valerian către xxxxx și s-a dispus încasarea de la xxxxx în beneficiul lui Cemortan Valerian datorita conform contractului de împrumut în sumă de 150000 dolari SUA, dobânda de întârziere în sumă de 113183 dolari SUA și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 50000 lei.

Prin decizia Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 03 octombrie 2012 s-a decis casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2012 și hotărârii Judecătoria Centru, mun. Chișinău din 05 februarie 2012, cu restituirea pricinii spre rejudecare la Judecătoria Centru, mun. Chișinău.

Instanța de apel a remarcat că nu poate fi reținută decizia Curții Supreme de Justiție din 09 septembrie 2015 prin care acțiunea lui Cemortan Valerian depusă împotriva lui xxxxx și alții privind încasarea sumei de 150000 dolari a fost respinsă, pentru confirmarea poziției apărării referitor la inexistența motivului săvârșirii omorului părții vătămate, deoarece Plopan Gheorghe a organizat omorul părții vătămate în perioada următoare pronunțării deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 aprilie 2012.

Tot în contextul argumentelor invocate de către avocații Cerga Ion și Cerga Mihail referitor la faptul că, cauza penală a fost pornită la data de 12 noiembrie 2012, iar cererea părții vătămate a fost depusă peste 2 luni și 6 zile după comiterea atacului din 06 septembrie 2012, instanța de apel a apreciat că acestea nu și-au găsit confirmare, or, la materialele cauzei penale a fost anexată cererea părții vătămate din 06 septembrie 2012 prin care solicită organelor de poliție să atragă la răspundere penală persoane necunoscute care la data de 06 septembrie 2012, la ora 07:55 în timp ce se deplasa pe xxxxx, fără nici un motiv i-a aplicat o lovitură în regiunea capului după care s-a deplasat într-o direcție necunoscută (f.d. 51, vol.I).

Totodată, la materialele cauzei penale se regăsește și raportul de constatare medico-legală nr. 4840 din 20 septembrie 2012 prin care la partea vătămată Cemortan Valerian a fost constatată traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comoție cerebrală, plagă contuză pe cap, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur (f.d. 54 vol.I).

Instanța de apel a respins și argumentele avocatului Cerga Ion referitor la faptul că partea vătămată nici la etapa urmăririi penale, nici la etapa cercetării judecătorești nu a declarat că a fost preîntâmpinată sau amenințată de către cet. Plopan Gheorghe în privința încetării procesului civil, desfășurat între Cemortan Valerian și xxxxx, deoarece acest aspect nu influențează la calificarea acțiunilor inculpatului Plopan Gheorghe în tentativa de omor a părții vătămate. Fiind relevant și faptul că după comiterea primului atac partea vătămată

Cemortan Valerian a fost telefonată de către Plopan Gheorghe pe niște întrebări de serviciu și care l-a întrebat despre sănătate.

La fel, după săvârșirea celui de al doilea atac, partea vătămată a fost telefonată și i s-a spus că îi cunoaște familia, că moșul are probleme cu el, că a avut 2 atentate de omor și că pentru suma de 16000 euro sunt gata să-i rezolve toate problemele, dacă ceva pot să-l distrugă. Persoana care l-a telefonat, a indicat numele fiicei lui Plopan Gheorghe, care se numește Tatiana și a numit sumele de bani concrete care figurează în dosarul civil. El a spus că știe că are probleme și că a fost „comandat” de 2 ori de Gheorghe Plopan.

În cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit că anume inculpatul Bivol Oleg l-a telefonat pe Cemortan Valerian, fapt recunoscut de către inculpat.

Instanța de apel a apreciat critic și argumentele avocatului Cerga Ion care a susținut că nu au fost demonstrate acțiunile inculpatului îndreptate spre urmărirea și fixarea orelor de sosire-plecare de la locul de muncă și de la domiciliu a părții vătămate, deoarece în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat că inculpatul Plopan Gheorghe l-a contactat pe inculpatul Bivol Oleg, căruia i-a spus că este o persoană care îi calcă în permanență calea cu care trebuie de „discutat serios”, pentru a nu mai apărea în vizorul acestuia. Plopan Gheorghe i-a dat coordonatele acestuia și anume că se numește Cemortan Valerian, are un automobil model „Mercedes”, de culoare sur, cu n/î xxxxx. El a cerut ajutorul unui cunoscut Roșcovan Serghei căruia i-a spus despre cele solicitate de către Plopan Gheorghe.

Din declarațiile părții vătămate Cemortan Valerian instanța de apel a constatat că acesta timp de o săptămână i-a văzut pe Roșcovan Serghei și Bivol Oleg în curtea blocului său, fapt pentru care i-a memorat, iar în cadrul acțiunii procesuale de recunoaștere a persoanei, i-a recunoscut pe ultimii, astfel instanța deducând că inculpații Roșcovan Serghei și Bivol Oleg la solicitarea lui Plopan Gheorghe l-au urmărit mai mult timp pe Cemortan Valerian în vederea săvârșirii omorului acestuia.

Instanța de apel a apreciat ca neîntemeiate și argumentele avocaților Cerga Ion și Cerga Mihail referitor la recompensa în mărime de 1000 dolari SUA propusă în lanț de către Plopan Gheorghe lui Bivol Oleg, de către Bivol Oleg lui Roșcovan Serghei, de către Roșcovan Serghei lui Sopescu Simion și Baciú Vitalie și care în viziunea apărării constituie o împlinire fictivă a componentei de infracțiune, deoarece inculpații au urmărit interesul material la comiterea infracțiunii, iar pentru calificarea faptei potrivit lit. b) alin. (2) art. 145 Cod penal nu are importanță când va putea beneficia făptuitorul de foloasele sau avantajele materiale: îndată după omor sau după trecerea unei perioade mai lungi de timp, la fel nu are importanță dacă s-a fixat definitiv în ce constă interesul material sau dacă făptuitorul are o reprezentare aproximativă despre ceea ce-i poate satisface interesul material, în funcție de împrejurări aspirând să beneficieze „de tot ce se poate”. Important este ca anume interesul material să fie cel ce ghidează pe făptuitor să săvârșescă infracțiunea de omor.

Neîntemeiate au fost apreciate și argumentele avocatului Cerga Ion referitor la faptul că nu a fost prezentată arma comiterii leziunilor - ranga metalică ca dovadă a folosirii ei de către inculpații Sopescu Simion și Baciú Vitalie, iar partea vătămată a declarat că ranga prezentată este asemănătoare cu cea cu care a fost presupus lovit, or, partea vătămată Cemortan Valerian atât în prima instanță cât și în ședința de judecată în instanța de apel a declarat că a recunoscut vergeaua de metal și a făcut descrierea acesteia, deoarece atunci când Baciú Vitalie l-a lovit, el a opus rezistență și Baciú Vitalie a scăpat-o din mână și a văzut-o.

Prin raportul de expertiză nr. 1204 din 19 decembrie 2012 a fost examinată vergeaua din metal ruginit, de pe un capăt al acesteia au fost ridicate două fire, care s-au dovedit a fi fibre.

Instanța de apel a reținut din cererile de apel formulate de avocatul Gaeva Tatiana în interesul inculpatului Roșcovan Serghei că s-a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatului, însă, avocatul nu a specificat norma penală de drept în baza căruia să fie recalificate acțiunile ultimului.

La acest capitol, instanța de apel a stabilit că vinovăția inculpatului Roșcovan Serghei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), i), p) Cod penal și-a găsit pe deplin confirmare prin probele administrate de acuzatorul de stat, ce au servit obiect de cercetare în prima instanță, fiind suplimentar cercetate și verificate în instanța de apel în conformitate cu prevederile art. art. 414 alin. (1), 415 alin. (2/1) Cod de procedură penală.

Instanța de apel a respins argumentele avocatului Gaeva Tatiana care a susținut în cererile de apel că inculpații Baciú Vitalie, Bivol Oleg, însuși partea vătămată Cemortan Valerian au explicat că Roșcovan Serghei nu a comis tentativa de omor, nu a aplicat lovituri, nu l-a urmărit, iar partea vătămată nu are careva pretenții față de el, deoarece în cadrul cercetării judecătorești a fost stabilit faptul că inculpatul Bivol Oleg acționând la indicațiile lui Plopan Gheorghe l-a contactat pe Roșcovan Serghei anume pentru a planifica și organiza omorul părții vătămate Cemortan Valerian.

În acest sens, partea vătămată a indicat, că l-a recunoscut pe Roșcovan Serghei ca fiind persoana care împreună cu Bivol Oleg l-au urmărit timp de o săptămână, totodată, susținând că Sopescu Simion l-a atacat la data de 06 septembrie 2012, iar argumentul apărării precum că inculpatul Roșcovan Serghei nu a aplicat careva lovituri părții vătămate nu poate fi reținut ca temei de achitare a inculpatului, deoarece inculpatul Roșcovan Serghei a acționat în calitate de organizator, instigator și complice, pe când inculpații Sopescu Simion și Baciú Vitalie în calitate de autori, care nemijlocit au realizat fapta infracțională.

Totodată, faptul că partea vătămată nu are pretenții față de Roșcovan Serghei nu constituie temei de achitare a acestuia sau de a recalifica acțiunile infracționale ale ultimului, această chestiune având relevanță doar în procesul de individualizare a pedepsei penale.

Instanța de apel nu a reținut ca pertinente nici argumentele avocatului Gaeva Tatiana ce ține de faptul că prima instanță nu a luat în considerație faptul că conform actului de expertiză medico-legală lui Cemortan Valerian i-au fost cauzate leziuni corporale ușoare și nimeni nu l-a lipsit de viață și nici nu a avut intenția, or, inculpatului Roșcovan Serghei, precum și inculpaților Plopan Gheorghe, Baciú Vitalie, Bivol Oleg, Baciú Vitalie, Sopescu Simion le-a fost incriminată tentativă la infracțiunea de omor, dat fiind faptul că din motive independente de voința acestora, nu au fost produse urmările prejudiciabile - moarte cerebrală a victimei.

Au fost apreciate critic și argumentele avocatului Gaeva Tatiana care a invocat că la etapa urmăririi penale nu a fost efectuată confruntarea dintre Roșcovan Serghei cu partea vătămată Cemortan Valerian, deoarece organul de urmărire penală nu a constatat necesitatea folosirii acestui procedeu probatoriu, iar careva cereri în acest sens nu au parvenit.

Instanța de apel a respins și argumentele avocatului Holban Vladimir referitor la faptul că lui Bivol Oleg nu i-a fost imputat rolul de autor al infracțiunii, deci calificarea acțiunilor în baza art. 145 alin. (2) lit. i) Cod penal este una greșită, constatând că acțiunile inculpatului Bivol Oleg corect au fost încadrate în contextul agravantei prevăzute de lit. i) alin. (2), art. 145 Cod penal, în acest sens urmând a se indica că infracțiunea incriminată s-a constatat că a fost comisă cu participare complexă, or, la săvârșirea ei participanții au contribuit în calitate de organizator, instigator și complice.

La fel, au fost apreciate ca fiind neîntemeiate și argumentele avocatului Holban Vladimir precum că prima instanță nu a menționat ce acțiuni a întreprins Bivol Oleg în calitate de organizator și complice al omorului lui Cemortan Valerian, fiind indicat că Bivol Oleg a apelat la consăteanul Roșcovan Serghei, căruia i-a propus executarea omorului și i-a promis suma de 1000 dolari, aceste acțiuni fiind caracteristice instigatorului și nu organizatorului, deoarece pentru existența complicității nu are relevanță dacă între autor și complice a existat sau nu o înțelegere, complicele cunoscând prevederea acțiunii sau inacțiunii pe care urmează să o execute autorul, conștientizând urmările periculoase.

În contextul argumentului susținut de către avocatul Holban Vladimir în sens că prima instanță nu a descris rolul lui Bivol Oleg în calitate de organizator și complice, se menționează numai rolul lui și a lui Roșcovan Serghei în calitate de instigatori a lui Baciú Vitalie, instanța de apel a notat că prima instanță a constatat săvârșirea acțiunii prejudiciabile prin realizarea condiției participației complexe, or, inculpații au cooperat intenționat la săvârșirea infracțiunii.

Cu referire la argumentele avocatului Malanciuc Viorel care a indicat că la data săvârșirii infracțiunii inculpatul Sopescu Simion era minor, instanța de apel a notat că la aplicarea pedepsei penale pentru faptele prejudiciabile comise, prima instanță a ținut cont de prevederile art. art. 70 alin. (4), 81 alin. (4), 83 Cod penal.

Cu referire la argumentele inculpaților Bivol Oleg și Roșcovan Serghei, în ceea ce privește faptul că inculpații s-au aflat în stare de arest preventiv pe un termen ce depășește 1 an de zile, și anume 3 ani și 3 luni, instanța de apel a menționat că prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 3 din 23 februarie 2016 privind excepția de neconstituționalitate a alineatelor (3), (5), (8) și (9) ale articolului 186 din Codul de procedură penală s-a hotărât că, „ în sensul articolului 25 alineatul (4) din Constituție, arestul preventiv poate fi aplicat pentru o perioadă totală de cel mult 12 luni, care include atât etapa urmăririi penale, cât și etapa judiciară, până la emiterea încheierii judecătorești prin care persoana este eliberată din arest sau momentul pronunțării sentinței de către instanța de fond”; la fel, Curtea a decis că, efectele acestei hotărâri nu se extind asupra persoanelor care se află în stare de arest, în privința cărora există o sentință de condamnare, iar cauza se examinează în instanța de apel.

Au fost respinse și argumentele inculpaților Bivol Oleg și Roșcovan Serghei, referitor la faptul că aceștia au solicitat schimbarea măsurii preventive din arest preventiv și arest la domiciliu, or, instanța de apel examinează legalitatea și temeinicia sentinței de condamnare pronunțată în privința ultimilor și nu verifică chestiunea referitor la înlocuirea sau revocarea măsurii preventive.

Cu referire la criticile din apelul declarat de către avocatul Gaeva Tatiana în numele inculpatului Roșcovan Serghei sub aspectul individualizării pedepsei penale, instanța de apel a punctat că prima instanță în privința lui Roșcovan Serghei a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75 Cod penal, respectiv, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest sens, prima instanță a reținut că inculpatul Roșcovan Serghei s-a reținut că acesta este văduv, are la întreținere un copil minor, neangajat în câmpul muncii, anterior judecat pentru infracțiuni similare.

Totodată, Roșcovan Serghei nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii incriminate, care potrivit art. 16 Cod penal, se califică ca infracțiune excepțional de gravă. Astfel, instanța de apel nu a determinat nici un temei pertinent de a admite solicitarea avocatului Gaeva Tatiana în numele inculpatului Roșcovan Serghei privind aplicarea unei pedepse mai blânde, or, circumstanțele stabilite în cadrul ședinței de judecată au conturat convingerea referitor la faptul că pedeapsa stabilită de prima instanță va aduce atingere deplină a scopului legii penale privind corectarea și reeducarea acestora în vederea neadmiterii pe viitor a cărorva încălcări a ordinii de drept, în acest sens fiind subliniat faptul că inculpații nu au recunoscut vina și anterior au fost judecați, infracțiunea săvârșită de aceștia fiind una excepțional de gravă.

13.3. Cu referire la apelul declarat de inculpatul Tarlapan Maxim prin care acesta a invocat că dânsul a fost judecat pe un alt termen de pedeapsă de 3 ani 6 luni de către Judecătoria Centru, mun. Chișinău, iar în tot acest timp a fost

condamnat de către Curtea de Apel Chișinău la 22 aprilie 2014 la 5 ani închisoare și rezultă că inculpatul trebuie să execute în total 8 ani 6 luni.

Instanța de apel a notat că prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016 a fost corectată greșeala strecurată în dispozitivul sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 martie 2016 prin excluderea din dispozitiv a sintagmei „A calcula termenul pedepsei perioada aflării în stare de arest preventiv lui Tarlapan Maxim - din 22 februarie 2013 până la 11 martie 2016”.

Astfel, instanța de apel a respins argumentele invocate de către apelantul Tarlapan Maxim, or, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016 s-a dispus corectarea erorii materiale ce ține de termenul stabilit al pedepsei a perioadei deținerii în stare de arest.

Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 martie 2016 inculpatul Tarlapan Maxim a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu aplicarea art. 34 alin. (2) lit. a) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 3 ani, cu executarea în penitenciar de tip închis.

Potrivit prevederilor art. 84 alin. (4) Cod penal, la pedeapsa stabilită i s-a adăugat parțial, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2014, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 3 ani 6 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În sentința nominalizată a fost indicat că termenul executării pedepsei urmează a fi calculat din 11 martie 2016, cu includerea perioadei aflării în stare de arest din 22 februarie 2013 până la 11 martie 2016.

La includerea perioadei aflării în stare de arest s-a comis o greșeală, deoarece prima instanță a adăugat parțial la pedeapsa stabilită prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 11 martie 2016, perioada neexecutată stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2014, care la data de 11 martie 2016 a constituit 10 luni.

În perioada 22 februarie 2013 până la 11 martie 2016, inculpatul Tarlapan Maxim și-a ispășit pedeapsa în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2014, iar prin sentința adoptată lui Tarlapan Maxim i s-a adăugat parțial partea neexecutată, stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2014, ceea ce denotă că prima instanță eronat a mai inclus odată această perioadă (executată prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2014) în termenul pedepsei stabilite, greșeală ce a fost corectată prin excluderea acestei sintagme, prin încheierea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 21 decembrie 2016.

Sub aspectul argumentelor inculpatului în privința individualizării greșite a pedepsei penale, instanța de apel a notat că prima instanță a reținut că ultimul nu este angajat în câmpul muncii, anterior a fost judecat de mai multe ori.

În opinia instanței de apel prima instanță la stabilirea pedepsei penale în privința inculpatului Tarlapan Maxim a ținut cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale prevăzute de art. 75 Cod penal, și

anume de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Prin urmare, instanța de apel nu a determinat nici un temei pertinent de a admite solicitarea inculpatului privind stabilirea unei pedepse mai blânde, constatând că circumstanțele stabilite în cadrul ședinței de judecată au conturat convingerea referitor la faptul că pedeapsa stabilită de prima instanță va aduce atingere deplină scopului legii penale privind corectarea și reeducarea inculpatului Tarlapan Maxim în vederea neadmiterii pe viitor a cărorva încălcări a ordinii de drept.

13.4. Având în susținere prevederile art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a remarcat că în cadrul ședinței de judecată a fost anexat la materialele cauzei certificatul de deces prin care se confirmă că Plopan Gheorghe, a.n. xxxxx a decedat la xxxxx, motiv din care în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, a fost admis apelul declarat de avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Plopan Gheorghe, cu casarea parțială a sentinței, inclusiv din oficiu și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Plopan Gheorghe, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), i), p) Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea decesului inculpatului Plopan Gheorghe la data de 08 ianuarie 2017.

14. Împotriva deciziei nominalizate a Curții de Apel Chișinău au declarat recursuri ordinare

14.1. Inculpatul Bivol Oleg, susținând că este nevinovat și greșit a fost condamnat în baza art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), i), p) Cod penal.

De asemenea a menționat că instanțele de fond greșit l-au ținut în arest preventiv mai mult de 3 ani.

Susține că nu a fost îndemnat de Plopan Gheorghe să-l omoare pe Cemortan Valerian.

14.2. Avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului Bivol Oleg, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În argumentarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este nefondată și pasibilă de a fi casată.

14.3. Avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului Sopescu Simion, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea parțială a hotărârilor instanțelor de fond, în privința inculpatului Sopescu Simion, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 190 alin. (2), 42 alin. (2), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) Cod penal.

În argumentarea recursului apărarea menționează că, cauza penală pentru primul atac din 06 septembrie 2012 a fost pornită la 12 noiembrie 2012, peste 2

luni la cererea părții vătămate Cemortan Valerian, fapt ce demonstrează fictivitatea circumstanțelor, iar în cazul internării unei persoane cu leziuni corporale violente, Spitalul Clinic Municipal de Urgență era obligat să informeze organele de urmărire penală, având totodată prezența unui reprezentant al organului de urmărire penală de serviciu în acest spital.

Susține că nu au fost confirmate declarațiile părții vătămate care susține că s-a adresat la organele de poliție îndată după atacul săvârșit la 06 septembrie 2012.

Declarațiile date la urmărirea penală și în cadrul cercetării judecătorești de către martorul care s-a numit Cașu Valeriu nu pot fi luate întru formarea soluției instanței de judecată, dat fiind faptul că această probă a fost dobândită cu încălcarea procedurii procesual-penale. Așadar, acuzarea prin rechizitoriu și lista probelor nu a invocat în calitate de probă procesul-verbal de confruntare petrecută între martorul Cașu Valeriu și inculpatul Sopescu Simion.

Totodată, martorul Cașu Valeriu nu a fost identificat printr-un document eliberat de autoritățile corespunzătoare, iar în ședința de judecată acesta nu a prezentat careva document de identificare, fiind adus în fața instanței în cătușe.

Relevă apărarea, că partea acuzării s-a limitat la descrierea acțiunilor fiecăruia din inculpați, fără să prezinte o schemă constatată cu descrierea rolurilor, legăturii acțiunilor fiecăruia din condamnați cu demonstrarea reală a formei de dirijare a presupusului organizator.

La fel, nu este clară versiunea acuzării cu referire la recompensa în mărime de 1000 dolari SUA, care potrivit rechizitoriului se propunea în lanț de către Plopan Gheorghe lui Bivol Oleg, de către Bivol Oleg lui Roșcovan Serghei, de către Roșcovan Serghei lui Sopescu Simion și lui Cașu Valeriu, anume care profit rămânea celui ce propunea următorului complice aceeași sumă.

Totodată, martorul Cașu Valeriu a declarat instanței că el cu Sopescu Simion urma să primească 8000 lei, pe când 1000 dolari SUA a constituit în luna octombrie 2012 suma de 12250 lei, respectiv instanța urma să stabilească repartizarea acestei sume și cine anume achita această sumă și pentru ce.

Recurentul este de opinia, că acuzarea nu a prezentat instanțelor de judecată arma comiterii leziunilor, și anume ranga metalică ca dovadă a folosirii ei de către inculpatul Sopescu Simion (amprente), iar partea vătămată a declarat instanței că ranga prezentată este asemănătoare cu cea cu care a fost presupus lovit.

De asemenea, acuzarea nu a efectuat vreo expertiză prin care ar fi fost dat răspunsul dacă acțiunile lui Sopescu Simion, în cazul atingerii scopului presupus de acuzare, puteau fi vitale pentru partea vătămată Cemortan Valerian, iar instanța nefiind organ împuternicit stabilește tentativă de omor în lipsa răspunsului la această întrebare.

Cu referire la probele acuzării dobândite în cadrul urmăririi penale și folosite de instanțele de fond întru susținerea soluției, apărarea menționează că potrivit procesului-verbal de reconstituire a faptei din 19 februarie 2013, s-a constatat locul, circumstanțele și modul de comitere a infracțiunii, fără referire la

comiterea unui omor sau rolul inculpatului Sopescu Simion în fapta ilicită, aceste acte procesual-penale au fost efectuate în lipsa apărătorului inculpatului Sopescu Simion.

Totodată, potrivit procesului-verbal de percheziție a lui Sopescu Simion din 19 februarie 2013 (f.d. 205) este stipulat că ultimului i s-a acordat ajutor medical, acesta explicând în cadrul cercetării judecătorești că a fost torturat și influențat de a pune declarații în defavoarea lui, însă instanțele de fond nici nu au încercat să pătrundă în conținutul acestor probe.

Relevă că procesele-verbale de interceptare a comunicărilor din 21 decembrie 2012 și din 24 decembrie 2012, nu dezvăluie tema și conținutul convorbirilor, dar numai stabilesc locul aflării persoanei ce folosea cartela cu numărul abonatului la moment, procesele-verbale de înregistrare a comunicărilor din 10 decembrie 2012, din 08 decembrie 2012 și din 24 decembrie 2012 este o probă dobândită cu încălcarea dreptului la apărare: discuția cu colaboratorii de poliție a fost petrecută în lipsa apărătorului, persoanele având deja calitate procesuală.

Cu referire la componența infracțiunii, apărarea atenționează că acuzarea nu a dispus numirea unei expertize care ar avea ca scop stabilirea consecințelor în cazul acțiunilor reușite ale făptuitorilor, nu a stabilit și nu a demonstrat ce fel de tentativă de omor este prezentă în acțiunile făptuitorilor: simplă sau calificată și, dacă se află în concurs, tentativă întreruptă (neterminată) sau e o tentativă de omor perfectă (terminată).

14.4. Avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Roșcovan Serghei, invocând temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, solicitând casarea acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului susține că instanța de apel s-a expus succint în privința argumentelor apelurilor declarate de avocatul Gaeva Tatiana în numele inculpatului Roșcovan Serghei și de inculpat, însă nu le-a combătut și nu și-a expus propria poziție referitor la aceste motive.

Relevă că instanța de apel nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele și elementele de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, pentru fiecare inculpat în parte, în funcție de acțiunile infracționale concrete imputate ultimilor; a tolerat faptul, că acuzarea nu a descris în rechizitoriu, nu a demonstrat și nu a elucidat careva motive reale și independente de voința celui care a atacat partea vătămată, că presupusa „intenție” de a comite omorul nu și-a produs efectul dorit.

La fel, instanța de fond, constatând existența tentativei nu invocă circumstanțele acesteia în sentință; nu a dat apreciere critică declarațiilor părții vătămate, care în cadrul cercetării judecătorești, a menționat, că presupusul atac din 06 septembrie 2012 a fost întrerupt datorită faptului că s-a întors brusc cu fața la făptuitor, iar atacul din 07 noiembrie 2012, în momentul săvârșirii loviturii s-a întors la atacant și a făcut un pas spre acesta, ca rezultat lovitura

fiind aplicată asupra mâinii și o parte din rangă a nimerit peste cap. Astfel, din aceste declarații nu rezultă intenția făptașilor de a săvârși un omor.

Remarcă recurentul că instanța de apel nu a apreciat concluziile cuprinse în Raportul de expertiză medico-legală nr. 5875 din 12 noiembrie 2012 și Raportul de expertiză medico-legală nr. 532/D din 19 martie 2013, potrivit cărora, leziunile stabilite de către experți au fost calificate ca vătămare corporală ușoară.

În materialele cauzei lipsesc alte careva concluzii, care ar fi dat răspuns la întrebarea care ar fi fost probabilitatea de a comite un omor cu o rangă de metal cu lungimea de 40-50 cm și cu diametrul 16 mm și cum urma să deruleze acțiunile făptuitorilor în cazul atingerii scopului criminal, puterea loviturii aplicate și alte circumstanțe importante. De asemenea, prin Rapoartele de expertiză indicate supra nu s-a stabilit legătura de cauzalitate dintre acțiunea făptuitorului și probabilele urmări prejudiciabile sub formă de moarte a victimei.

Consideră că instanța de apel nejustificat a pus la baza sentinței de condamnare declarațiile martorului Cașu Valeriu date la urmărirea penală și în cadrul cercetării judecătorești, dat fiind faptul că această probă a fost dobândită cu încălcarea procedurii procesual-penale. Aceasta deoarece, în rechizitoriu și lista probelor, acuzarea nu a invocat în calitate de probă procesul-verbal de confruntare petrecută între martorul Cașu Valeriu și condamnatul Roșcovan Serghei. Or, cum rezultă din conținutul procesului-verbal de confruntare din 28 februarie 2013, efectuată între inculpatul Sopescu Simion și martorul Cașu Valeriu, ultimul nu a fost identificat.

De asemenea, potrivit procesului-verbal din 19 februarie 2013, persoana nu a fost identificată printr-un document eliberat de autoritățile corespunzătoare: buletin, pașaport ect.; în cadrul cercetării judecătorești, același martor, la solicitarea instanței nu a prezentat un document de identificare, fiind adus în fața instanței în cătușe.

Instanța în ședința de judecată nu a dispus o procedură de identificare a martorului în cadrul unei ședințe de judecată publică, pentru că după susținerile verbale (în cadrul căreia apărarea a solicitat inadmisibilitatea probei) prin sentință să descrie identificarea martorului prin extrasul eliberat de către ÎS Registru. Acest extras nu a fost examinat în cadrul cercetării judecătorești și fiind imprimat în alb-negru nu poate servi ca document oficial de identificare.

În opinia apărării, instanța de apel a preluat, fără a da apreciere cuvenită, versiunea acuzării privind presupusa recompensă în mărime de 1000 dolari SUA, care potrivit rechizitoriului se propunea în lanț de către Plopan Gheorghe lui Bivol Oleg, de către Bivol Oleg lui Roșcovan Serghei, de către Roșcovan Serghei lui Sopescu Simion, etc. Deci, care ar fi fost recompensa tuturor participanților, (în special a lui Roșcovan Serghei), la săvârșirea omorului, dacă ultimul propunea următorilor complici aceeași sumă? Or, instanța de judecată urma să stabilească cert modalitatea de repartizare a acestei sume și presupusul profit al fiecăruia.

La fel, instanța de apel nu a examinat obiectul, cu care se presupune că a fost comisă tentativa de omor - ranga metalică, or, partea vătămată a declarat

instanței că ranga prezentată este asemănătoare cu cea cu care a fost presupus lovit.

Mai susține avocatul, că instanța de apel nu s-a referit și nici nu a dat apreciere probelor acuzării, în special: proceselor-verbale de reconstituire a faptei din 28 februarie 2013, 19 februarie 2013 și 09 noiembrie 2012, care au fost efectuate în lipsa apărătorilor învinuiților, inclusiv și a lui Roșcovan Serghei. Or, potrivit procesului-verbal de percheziție, întocmit în privința lui Roșcovan Serghei la 19 februarie 2013 (f.d. 205), ultimului i s-a acordat ajutor medical. Acest fapt confirmă explicațiile lui Roșcovan Serghei, date în cadrul cercetării judecătorești în instanțele de fond potrivit cărora a fost torturat și influențat de a face declarații în defavoarea lui.

Instanța de apel a lăsat fără apreciere abaterile comise de prima instanță, care contrar prevederilor art. 336 Cod de procedură penală, a întocmit neglijent procesul-verbal al ședințelor de judecată, fără a reda chestiuni esențiale ale mersului cercetării judecătorești, fapt care atrage, în consecință și casarea sentinței.

14.5. Avocatul Cerga Ion în numele inculpatului decedat Plopan Gheorghe, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, contestă hotărârile instanțelor de fond cu recurs ordinar, solicitând casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

În argumentarea recursului menționează că examinarea apelului a fost petrecută superficial, cu admiterea abaterilor procesuale, fiind folosite doar argumente formale.

Instanța de apel contrar prevederilor art. 414 alin. (5) Cod de procedură penală a evitat (sau a respins formal) să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În susținerea cererii de recurs avocatul a invocat aceleași argumente indicate anterior în cererea de apel.

Mai invocă recurentul, că instanța de apel a încetat procesul penal în privința lui Plopan Gheorghe, ignorând cererea succesorului acestuia, Plopan V., de a participa în ședința de judecată.

Instanța de apel nu s-a expus asupra actului procesual neanulat, încheierea de refuz în pornirea urmăririi penale (f. d. 48, vol.I) pe faptul primului atac din 06 septembrie 2012, precum și a încălcat dreptul apelantului la justiție prin faptul că a ignorat contestația încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 februarie 2016 privind respingerea revocării măsurii preventive în formă de arest la domiciliu aplicat față de Plopan Gheorghe și a încheierii Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 26 februarie 2016 privind respingerea recuzării completului judecătorilor Mazur Nadejda, Brînză Liubovi, Andronic Adela.

14.6. Inculpatul Tarlapan Maxim, la data de 28 februarie 2018, a contestat decizia instanței de apel cu recurs ordinar, solicitând reindividualizarea pedepsei aplicate și eliberarea sa din penitenciar în legătură cu constatarea încălcării art. 3 CțEDO.

Sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, recurentul menționează că la individualizarea pedepselor instanța de apel nu a ținut cont că ultimul la faza urmării penale a recunoscut vina și a relatat împrejurările săvârșirii infracțiunii, că se căiește sincer.

Sub aspectul temeiului pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, recurentul solicită aplicarea prin prisma prevederilor art. art. 10, 10¹ Cod penal, a Legii nr. 616 din 20 noiembrie 2017, și anume examinarea posibilității aplicării prevederilor art. art. 82 alin. (2), 90¹ alin. (2) Cod penal, art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală.

14.7.La 16 martie 2018, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei”, inculpatul Tarlapan Maxim a mai depus un recurs adițional la cererea de recurs inițială, prin care a solicitat anexarea scrisorii Penitenciarului nr. 13 din 06 martie 2018, nr. 3/T-417/18.

15. Procurorul, a prezentat referință pe marginea recursurilor declarate, pledând pentru inadmisibilitatea acestora, ca fiind vădit neîntemeiate, deoarece instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți.

16. Judecând recursurile ordinare pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Reieșind din conținutul cererilor de recurs declarate, Colegiul penal atestă, că recurenții invocă în calitate de temeiuri pentru casarea deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 10), 13) Cod de procedură penală, care stabilesc, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției

contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, când 8) nu au fost întrunite elementele infracțiunii, ori 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, precum și când 13) a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Cu referire la recursurile ordinare declarate de către avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului Bivol Oleg și de către inculpatul Bivol Oleg, de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului Sopescu Simion și de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Roșcovan Serghei.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal constată, că asemenea eroare nu se confirmă la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. art. 414 alin. (1), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelurile declarate, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată.

Potrivit prevederilor art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Totodată, conform prevederilor art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să conțină temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

La caz, reieșind din esența criticilor invocate în recursuri de către titularii acestor cereri, Colegiul penal reține că argumentele recursurilor sunt aceleași care au fost invocate și în textul cererilor de apel declarate de către apărare și se fundamentează pe dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor.

Sub acest aspect, însă, Colegiul penal lărgit consideră că se impune precizarea că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități.

Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, precum și pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblul lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub

aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpaților conform învinuirii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorii recursurilor, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii primei instanțe, apoi verificate de instanța de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul penal lărgit atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia privind recunoașterea vinovăției inculpaților Bivol Oleg și Roșcovan Serghei în baza art. art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2), lit. lit. a), b), i), p) Cod penal - tentativă de omor intenționat, cu premeditare, din interes material, săvârșit de două sau mai multe persoane, la comandă, în calitate de organizator, instigator și complice; a inculpatului Sopescu Simion în baza art. art. 42 alin. (2), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. lit. a), b), i), p) Cod penal - tentativă de omor intenționat, cu premeditare, din interes material, săvârșit de două sau mai multe persoane, la comandă, în calitate de autor și în baza art. 190 alin. (2) lit. lit. b), c) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.

Astfel, cu referire la argumentele invocate de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului Sopescu Simion precum că cauza penală pentru primul atac din 06 septembrie 2012 a fost pornită la 12 noiembrie 2012, peste 2 luni la cererea părții vătămate Cemortan Valerian, fapt ce demonstrează fictivitatea circumstanțelor, iar în cazul internării unei persoane cu leziuni corporale violente, Spitalul Clinic Municipal de Urgență era obligat să informeze organele de urmărire penală, având totodată prezența unui reprezentant al organului de urmărire penală de serviciu în acest spital.

Colegiul penal menționează că instanța de apel corect a reținut la acest segment că, la materialele cauzei penale a fost anexată cererea părții vătămate din 06 septembrie 2012 prin care solicită organelor de poliție să atragă la răspundere penală persoane necunoscute care la data de 06 septembrie 2012, la ora 07:55 în timp ce se deplasa pe str. xxxxx, fără nici un motiv i-a aplicat o lovitură în regiunea capului după care s-a deplasat într-o direcție necunoscută (f.d. 51, vol.I).

Totodată, la materialele cauzei penale se regăsește și raportul de constatare medico-legală nr. 4840 din 20 septembrie 2012 prin care la partea vătămată Cemortan Valerian a fost constatată traumă cranio-cerebrală închisă manifestată prin comotie cerebrală, plagă contuză pe cap, care au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur (f.d. 54 vol.I).

Cu referire la argumentele invocate de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului Sopescu Simion și de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Roșcovan Serghei precum că declarațiile date la urmărirea penală și în cadrul cercetării judecătorești de către martorul care s-a numit Cașu Valeriu nu pot fi luate întru formarea soluției instanței de judecată, dat fiind faptul că această probă a fost dobândită cu încălcarea procedurii procesual-penale, precum că acest martor nu a fost identificat printr-un document eliberat de autoritățile corespunzătoare, iar în ședința de judecată acesta nu a prezentat careva document de identificare, fiind adus în fața instanței în cătușe și că nici unul din inculpați nu l-a identificat pe acest martor, Colegiul penal atestă că aceste argumente nu pot fi reținute în vederea admiterii recursului, întrucât instanța de apel s-a expus detaliat și amplu argumentat la acest segment, soluția căreia este descrisă în pct. 13.2 din prezenta decizie, pe care instanța de recurs o însușește și nu consideră necesar de a o reitera.

De asemenea instanța de recurs apreciază ca fiind declarative argumentele aceluiași titulari ai recursurilor prin care se invocă că partea acuzării s-a limitat la descrierea acțiunilor fiecăruia din inculpați, fără să prezinte o schemă constatată cu descrierea rolurilor, legăturii acțiunilor fiecăruia din condamnați cu demonstrarea reală a formei de dirijare a presupusului organizator, că nu este clară versiunea acuzării cu referire la recompensa în mărime de 1000 dolari SUA, care potrivit rechizitoriului se propunea în lanț de către Plopan Gheorghe lui Bivol Oleg, de către Bivol Oleg lui Roșcovan Serghei, de către Roșcovan Serghei lui Sopescu Simion și lui Cașu Valeriu, anume care profit rămânea celui ce propunea următorului complice aceeași sumă.

Or, instanța de apel corect a statuat că inculpații au urmărit interesul material la comiterea infracțiunii, iar pentru calificarea faptei potrivit lit. b) alin. (2) art. 145 Cod penal nu are importanță când va putea beneficia făptuitorul de foloasele sau avantajele materiale: îndată după omor sau după trecerea unei perioade mai îndelungate de timp, la fel nu are importanță dacă s-a fixat definitiv în ce constă interesul material sau dacă făptuitorul are o reprezentare aproximativă despre ceea ce-i poate satisface interesul material, în funcție de împrejurări aspirând să beneficieze „de tot ce se poate”. Important este ca anume interesul material să fie cel ce ghidează pe făptuitor să săvârșească infracțiunea de omor.

Cu referire la argumentele recurenților prin care se susține că în materialele cauzei lipsesc alte careva concluzii, care ar fi dat răspuns la întrebarea care ar fi fost probabilitatea de a comite un omor cu o rangă de metal cu lungimea de 40-50 cm și cu diametrul 16 mm și cum urma să deruleze acțiunile făptuitorilor în cazul atingerii scopului criminal, puterea loviturii aplicate și alte circumstanțe

importante, iar prin rapoartele de expertiză indicate supra nu s-a stabilit legătura de cauzalitate dintre acțiunea făptuitorului și probabilele urmări prejudiciabile sub formă de moarte a victimei, Colegiul penală lărgit remarcă faptul, că atât prima instanță, cât și instanța de apel, cercetând probatoriul administrat la dosar, au stabilit că fapta prejudiciabilă începută de inculpați a fost întreruptă și nu a mai putut fi continuată pentru a-și produce efectul din cauze independente de voința făptuitorilor, din motivul că victima în ambele cazuri a reușit să fugă de la locul comiterii infracțiunii, suportând doar loviturile primite stabilite prin raporturile de expertiză medico-legală nr. 532/D din 19 martie 2013 și nr. 5875 din 12 noiembrie 2012.

Colegiul penal lărgit consideră, că nu pot constitui temei de admitere a recursurilor declarate de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului Sopescu Simion și de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Roșcovan Serghei nici alegațiile acestora cu referire la faptul, că potrivit proceselor-verbale de percheziție, întocmite în privința lui Roșcovan Serghei și a lui Sopescu Simion la 19 februarie 2013, acestora le-a fost acordat ajutor medical, iar acest fapt confirmă explicațiile inculpaților date în cadrul cercetării judecătorești în instanțele de fond precum că au fost torturați și influențați de a face declarații în defavoarea lor. Or, instanța de apel a indicat clar, că prin ordonanța din 07 octombrie 2016 a fost refuzată începerea urmăririi penale pe faptul pretinsei maltratării a lui Roșcovan Serghei, deoarece există o hotărâre neanulată de neîncepere a urmăririi penale pe aceleași acuzații. Totodată, a fost refuzată începerea urmăririi penale pe faptul pretinsei maltratării a lui Sopescu Simion, deoarece nu există faptul infracțiunii, fiind dispusă clasarea procesului penal (f.d. 153-155, vol.XII), ordonanțe ce nu au fost contestate de către partea apărării, la materialele dosarului lipsind careva documente, care ar reflecta existența cărorva soluții ale procurorului ierarhic superior sau al instanțelor de judecată.

Urmează a fi apreciate ca neîntemeiate și argumentele invocate de avocatul Mazur Svetlana precum că acuzarea nu a prezentat instanțelor de judecată arma comiterii leziunilor, și anume ranga metalică ca dovadă a folosirii ei de către inculpatul Sopescu Simion (amprente), iar partea vătămată a declarat instanței că ranga prezentată este asemănătoare cu cea cu care a fost presupus lovit, deoarece Colegiul penală lărgit constată că instanța de apel corect a reținut, că, partea vătămată Cemortan Valerian atât în prima instanță cât și în ședința de judecată în instanța de apel a declarat că a recunoscut vergeaua de metal și a făcut descrierea acesteia, deoarece atunci când Baciú Vitalie l-a lovit, el a opus rezistență și Baciú Vitalie a scăpat-o din mână și a văzut-o, iar prin raportul de expertiză nr. 1204 din 19 decembrie 2012 a fost examinată vergeaua din metal ruginit, de pe un capăt al acesteia au fost ridicate două fire, care s-au dovedit a fi fibre.

De asemenea, instanța de recurs constată că instanța de apel corect a remarcat, că la efectuarea procesul-verbal de reconstituire a faptei din 19 februarie 2013 a participat avocatul învinuitului Sopescu Simion –

Seminciuc Valeriu, în acest sens fiind catalogate ca declarative argumentele apărării precum că actele procesuale nominalizate au fost efectuate în lipsa apărătorului inculpatului Sopescu Simion.

Cu referire la argumentele invocate de avocatul Zamfir Pavel prin care se susține că instanța de apel, contrar prevederilor art. 336 Cod de procedură penală, a lăsat fără apreciere abaterile comise de către prima instanță la întocmirea procesului-verbal al ședinței de judecată, Colegiul penal menționează că împotriva procesului-verbal al ședințelor de judecată din prima instanță nu a fost înaintate obiecții de către părți în ordinea prevăzută de legislația procesuală, și respectiv acest argument nu poate constitui temei de admitere a recursului.

Având în vedere cele menționate mai sus, Colegiul penal lărgit conchide, că instanța de apel a dat apreciere tuturor probele din dosar în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpaților, le-a analizat în ansamblul lor prin coroborare, corect ajungând la concluzia că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală în privința inculpaților.

Totodată, Colegiul penal lărgit a ajuns la concluzia, că în speță nu a fost admisă o eroare gravă de fapt, deoarece pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Totodată Colegiul penal lărgit menționează, că recurenții nu au motivat recursul sub acest aspect de drept invocat, limitându-se la critici privind aprecierea probelor, iar instanța de recurs ordinar atestă, că în cadrul examinării prezentei cauze o atare eroare nu a fost comisă.

Cu referire la criticile invocate de către avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului Bivol Oleg și de către inculpatul Bivol Oleg, de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului Sopescu Simion și de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Roșcovan Serghei sub aspectul pct. 8 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul penal menționează, că temeiul de drept menționat, prevede, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

În acest sens instanța de recurs menționează, că potrivit art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii prevăzute de norma penală.

Colegiul penal reține, că acest temei include cazurile când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele constitutive, ori când nu

au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Potrivit materialelor cauzei, prima instanță i-a condamnat pe inculpații Bivol Oleg și Roșcovan Serghei în baza art. art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2), lit. lit. a), b), i), p) Cod penal - tentativă de omor intenționat, cu premeditare, din interes material, săvârșit de două sau mai multe persoane, la comandă, în calitate de organizator, instigator și complice; iar pe inculpatul Sopescu Simion în baza art. art. 42 alin. (2), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. lit. a), b), i), p) Cod penal - tentativă de omor intenționat, cu premeditare, din interes material, săvârșit de două sau mai multe persoane, la comandă, în calitate de autor și în baza art. 190 alin. (2) lit. lit. b), c) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșit de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, soluție care integral a fost menținută și de către instanța de apel.

Sub acest aspect Colegiul penal consideră că instanța de apel corect a constatat vinovăția inculpaților Bivol Oleg, Roșcovan Serghei și Sopescu Simion în săvârșirea infracțiunilor incriminate, analizând și apreciind obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor.

Or, analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel la judecarea apelurilor declarate, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și art. 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 13. -13.2. din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs România* din 16 februarie 2010, statuează că art. 6 §1 din CțEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (hotărârea *Van de Hurk vs Olanda*, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Față de cele ce preced, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar genera casarea deciziei adoptate, fapt ce impune și respingerea, ca inadmisibile a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului Bivol Oleg și de către inculpatul Bivol Oleg, de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului Sopescu Simion și de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Roșcovan Serghei.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpatul Tarlapan Maxim la data de 28 februarie 2018.

Colegiul penal atestă că inculpatul, invocând temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, consideră că instanța de apel la individualizarea pedepsei penale nu a luat în considerare că ultimul la faza urmăririi penale a recunoscut vina și a relatat împrejurările săvârșirii infracțiunii, precum și că se căiește sincer.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea ultimului, cât și a altor persoane.

Totodată, potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei, care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul penal consideră că instanțele de fond corect au reținut că Tarlapan Maxim nu este angajat în câmpul muncii, este celibatar, anterior fiind de mai multe ori judecat, și astfel au acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 77, 84 Cod penal, ținând cont de scopul pedepsei, caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului în scopul restabilirii echității sociale, corectării acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, iar pedeapsa stabilită este motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege.

Distinct de cele relatate, Colegiul penal atestă că inculpatul Tarlapan Maxim invocând temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, solicită aplicarea prin prisma prevederilor art. art. 10, 10¹ Cod penal, a Legii nr. 616 din 20 noiembrie 2017, și anume examinarea posibilității aplicării prevederilor art. art. 82 alin. (2), 90¹ alin. (2) Cod penal, și a art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală,

Raportând prevederile normelor invocate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal atestă că în speță nu sunt temeiuri de aplicare a prevederilor art. 82 alin. (2) Cod penal, întrucât pedeapsa stabilită de către instanțele de fond, a fost calculată corect, în limitele admise de lege.

Totodată, cu referire la prevederile art. 90¹ Cod penal, instanța de recurs, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, consideră că în privința lui Tarlapan Maxim nu au fost identificate careva împrejurări care ar servi temei de a dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate acestuia.

Mai mult, nu pot fi reținute nici alegațiile recurentului cu privire la necesitatea aplicării prevederilor art. 385 alin. (4) Cod de procedură penală, deoarece la caz nu au fost constatate încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a acestuia.

În concluzie, având în vedere că în speță nu s-au constatat erorile de drept invocate de inculpatul Tarlapan Maxim, Colegiul penal consideră necesară respingerea ca inadmisibilă a recursului declarat de acesta la data de 28 februarie 2018.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către inculpatul Tarlapan Maxim la data de 16 martie 2018.

În conformitate cu prevederile art. 422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului, el urmează a fi respins ca peste termen, cu excepția când întârzierea a fost determinată de motive întemeiate.

Potrivit dispozițiilor art. 230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Analizând materialele cauzei, Colegiul penal constată, că conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 20 decembrie 2017 (f.d. 231, vol.XIII), a fost pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența inculpatului Tarlapan Maxim și avocatul acestuia Chian Ana, cu înștiințarea lor despre pronunțarea și primirea deciziei integrale la 17 ianuarie 2018.

Reieșind din actele cauzei, rezultă că la data stabilită, pronunțarea deciziei integrale nu a avut loc, fiind amânată pronunțarea deciziei integrale pentru data

de 01 februarie 2018, iar la data fixată nici inculpatul și nici apărătorul acestuia nu s-a prezentat.

Cu toate acestea, Colegiul penal atestă că în speță, termenul de declarare a recursului conform art. 422 Cod de procedură penală, a început să decurgă din 02 februarie 2018, iar ultima zi pentru declararea recursului fiind 05 martie 2018, pe când recursul ordinar a fost declarat de către inculpatul Tarlapan Maxim, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” la data de 16 martie 2018, prin urmare, cu omiterea termenului de 30 de zile stabilit de lege.

În astfel de circumstanțe, rezultă că recursul declarat de inculpatul Tarlapan Maxim la data de 16 martie 2018, urmează a fi respins ca inadmisibil, deoarece este declarat peste termen.

Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Cerga Ion în numele inculpatului decedat Plopan Gheorghe.

Colegiul penal lărgit atestă că recurentul invocă în susținerea dezacordului cu hotărârile instanțelor de fond prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea acestora și pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Din analiza deciziei contestate, Colegiul penal lărgit reține că prin decizia instanței de apel în speță, în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, procesul penal intentat în privința lui Plopan Gheorghe Dumitru în baza art. art. 42 alin. (3), (4), (5), 45 alin. (2), 27, 145 alin. (2) lit. a), b), i), p) Cod penal, a fost încetat în legătură cu intervenirea decesului inculpatului la data de xxxxx, fapt confirmat prin certificatul de deces nr. 187 din 10 ianuarie 2017 (f.d. 136, vol.XIII).

În asemenea circumstanțe, bazându-se pe constatările relevante din hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 08 aprilie 2008, în cauza *Grădinar vs. Moldova*, Colegiul penal lărgit concluzionează că continuarea post-mortem a procesului penal și constatarea vinovăției sau nevinovăției decedatului în săvârșirea infracțiunii incriminate este inechitabilă și incompatibilă cu ansamblul de garanții acordate de art. 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Prin urmare, instanța de recurs consideră că instanța de apel corect a dispus încetarea procesului penal în privința lui Plopan Gheorghe, deoarece în situația decesului celui acuzat, acesta nu mai poate purta răspundere penală, și astfel se încetează procesul penal. Întrucât răspunderea penală este personală, iar în caz de deces al făptuitorului dispare subiectul activ al acesteia, organele judiciare nu pot adopta decât soluția de încetare a procesului penal.

Astfel spus, odată ce făptuitorul a decedat, apare ca lipsită de fundament juridic orice continuare a procesului penal, pentru că o acțiune penală nu se mai poate exercita față de un subiect care nu există.

În acest aspect, Curtea Europeană în hotărârea sa din 29.08.1997, în cauza *A.P., M.P. et T.P. c. Suisse*, a menționat că: „...răspunderea penală încetează odată cu moartea autorului infracțiunii și a succede culpabilității defunctului nu este

compatibil cu normele justiției penale într-o societate guvernată de preemțiunea dreptului”.

Având în vedere cele menționate, Colegiul penal consideră că argumentele invocate în recursul declarat de către avocatul Cerga Ion, sunt lipsite de fundament juridic, fapt ce impune respingerea recursului declarat de acesta, ca inadmisibil.

17. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Se resping, ca inadmisibile, recursurile ordinare declarate de către avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului Bivol Oleg și de către inculpatul Bivol Oleg, de către avocatul Cerga Ion în numele inculpatului Plopan Gheorghe, de către avocatul Mazur Svetlana în numele inculpatului Sopescu Simion, de către avocatul Zamfir Pavel în numele inculpatului Roșcovan Serghei și de către inculpatul Tarlapan Maxim, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2017, în cauza penală în privința lui ***Bivol Oleg xxxxx, Roșcovan Serghei xxxxx, Sopescu Simion xxxxx, Tarlapan Maxim xxxxx și Plopan Gheorghe xxxxx.***

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la ***22 noiembrie 2018.***

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

Burduh Victor